

Deel B - GRENSBEWAKING

Hoofdstuk I. Algemeen

begrip
grensbewaking

In de Wet is geen definitie opgenomen van het begrip grensbewaking; de wetgever heeft dit begrip oekend verondersteld. Wel geeft art. 19, eerste lid, Vb een aanduiding van de inhoud van de grensbewakingstaak. De in dit artikel gegeven omschrijving houdt in dat grensbewaking de controle onvat op Nederland in- en uitreizende vreemdelingen en Nederlanders, voorzover deze controle strekt tot uitvoering van het bepaalde bij en krachtens de Wet. De uitoefening van deze controle dient rechtstreeks verband te houden met het in- en uitreizen van personen (zie de toelichting op Hoofdstuk II Vb, onder "Algemeen" en bij art. 19). Het tweede lid van art. 19 Vb geeft een uitbreiding aan het begrip uitreizen, op grond waarvan het mogelijk is om reeds controle uit te oefenen op zich in het grensgebied bevindende personen die Nederland kennelijk willen verlaten.

taken

De primaire taken van de ambtenaren, belast met de grensbewaking zijn:

- a. het uitoefenen van controle met betrekking tot de vraag of vreemdelingen die Nederland willen inreizen voldoen aan de bij en krachtens de Wet gestelde vereisten voor het hebben van toegang tot Nederland (zie Deel C, Hoofdstuk II, van deze circulaire);
- b. het opsporen en uitzetten van illegaal binnengekomen vreemdelingen die zich nog in het grensgebied bevinden (te dien einde worden patrouilles langs de zogeheten "groene grens" gehouden);
- c. het uitoefenen van repressief toezicht op de naleving van de vreemdelingenvoorschriften ten aanzien van vreemdelingen die Nederland uitreizen.

Naast deze primaire taken zijn aan de ambtenaren, belast met de grensbewaking, nog andere taken opgedragen, waaronder in dit verband in het bijzonder de aandacht verdient het verlenen van tussenkomst door de ambtenaren der Koninklijke Marechaussee bij het overgeven en overnemen van personen aan de grens (zie Deel E van deze circulaire).

Hoofdstuk II. Aanwijzing van de ambtenaren, belast met de grensbewaking; bevoegdheden van die ambtenaren

anwijzing

Krachtens art. 3, tweede lid, Vw zijn bij art. 20 Vb de ambtenaren der Koninklijke Marechaussee, de ambtenaren der invoerrechten en accijnzen en de ambtenaren der gemeentepolitie te Rotterdam aangewezen als ambtenaren, belast met de grensbewaking. Welke van deze categorieën van ambtenaren met de bediening van de doorlaatposten is belast is, ter uitvoering van art. 21, tweede lid, Vb, voor elke doorlaatpost afzonderlijk bepaald in art. 2, tweede lid, juncto bijlage 1, VV. Tijdelijke doorlaatposten zullen in de regel bediend worden door de ambtenaren der Koninklijke Marechaussee; in bepaalde gevallen kunnen zij echter ook door ambtenaren der invoerrechten en accijnzen worden bediend (art. 3, tweede lid, VV).

bevoegdheden

Krachtens art. 44, derde lid, Vw zijn de ambtenaren, belast met de grensbewaking, bevoegd tot het opsporen van feiten, welke in het eerste lid van dat artikel strafbaar zijn gesteld. Voor de bevoegdheden welke de met de grensbewaking belaste ambtenaren, die een samengevoegde doorlaatpost bedienen, op Duits gebied hebben, zij verwezen naar de inhoud van de op 30 mei 1958 te 's-Gravenhage gesloten overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland nopens de samenvoeging van de grenscontrole en de instelling van gemeenschappelijke spoorwegstations of van grensaflossstations aan de Nederlands-Duitse grens (Trb. 1958, nr. 81), waarvan de in dit opzicht van belang zijnde bepalingen, voorzien van een korte toelichting, zijn opgenomen in bijlage B 1 bij deze circulaire. Voor wat betreft de bevoegdheden van de ambtenaren, belast met de grensbewaking, zijn voorts nog van grote betekenis de volgende bepalingen:

art. 19 Vw (het staande houden, en overbrengen naar een plaats van verhoor, van vreendelingen);

art. 20 Vw juncto de artt. 75 Vb en 10-15 VV (het stellen van aantekeningen in, en het tijdelijk in bewaring nemen van reis- en identiteitspapieren van vreendelingen);

art. 23, vijfde lid, Vw, juncto art. 48 VV (uitzetting van vreendelingen).

Op deze bepalingen wordt een nadere toelichting gegeven in de desbetreffende delen van deze circulaire.

controle op
het bezit van
documenten voor
grensoverschij-
ding

Hoofdstuk III. Wijze van uitoefening van de grensbewakingstaak

Aan de buitengrenzen van het Beneluxgebied wordt de controle op het bezit van de vereiste grensoverschrijdingsdocumenten uitgeoefend op de wijze, voorgeschreven in Deel I, onder B I, van de Benelux Verzameling Voorschriften, d.w.z. dat inzage van reisdocumenten wordt gevorderd van alle vreemdelingen die via doorlaatposten in- of uitreizen, met dien verstande dat deze controle op zodanige wijze aan de omstandigheden moet worden aangepast dat stagnaties bij grote drukte van het verkeer worden vermeden (zie in dit verband ook art. 23 Vb).

Onder hetzelfde voorbehoud wordt van Nederlanders die langs doorlaatposten in- of uitreizen inzage van de in hun bezit zijnde reis- of identiteitspapieren gevraagd (zie art. 25 Vb). Voor wat betreft de afstemming van, en het stellen van aantekeningen in documenten voor grensoverschrijding van vreemdelingen: zie de artt. 10-14 VV en de in Deel B Hoofdstuk VII, van deze circulaire op die artikelen gegeven toelichting.

controle op
middelen van
bestaan

De controle op het bezit van voldoende middelen, als bedoeld in art. 8, eerste lid, aanhef en onder b, Vw., wordt ten aanzien van vreemdelingen die over de buitengrenzen van de Benelux inreizen steekproefsgewijze uitgeoefend op de wijze, voorgeschreven in Deel I, onder B IV (blz. I-17) van de Benelux Verzameling Voorschriften (zie ook art. 23, eerste lid, aanhef en onder b, Vb). In deze Verzameling wordt tevens aangeduid op welke gegevens en omstandigheden de ambtenaar belast met de grensbewaking acht moet slaan bij de beoordeling van de vraag of de vreemdeling in het bezit is van voldoende middelen en welke categorieën van vreemdelingen niet aan de controle op het bezit van bestaansmiddelen dienen te worden onderworpen (zie Deel I, onder A II, blz. I-4; 5 en 6, van de Verzameling).

Aangezien bij de bepaling van de vraag of over voldoende middelen van bestaan wordt beschikt rekening moet worden gehouden met allerlei factoren en omstandigheden welke van geval tot geval kunnen verschillen, kunnen hieromtrent bezwaarlijk vaste maatstaven worden aangegeven. Dit zou trouwens onvermijdelijk leiden tot starheid bij de toepassing van de terzake geldende voorschriften, terwijl op dit stuk juist een grote mate van soepelheid vereist is.

- Voor -

Voor toeristen die zelfstandig in de kosten van hun verblijf en onderdak (in een hotel of daarmee gelijk te stellen inrichting) hier te lande moeten voorzien geldt in het algemeen als uitgangspunt dat zij over een bedrag van tenminste f 25.- per persoon per dag moeten kunnen beschikken.

Het voorschrift dat een Nederland binnenreizende vreemdeling moet kunnen beschikken over voldoende middelen van bestaan vindt mede zijn grond in de overweging dat moet worden voorkomen dat armlas-tige vreemdelingen in Nederland gaan rondzwerfen. In dit verband verdienen groepen woonwagenbewoners en minderjarigen speciale aandacht. Wat deze laatsten betreft dient in daarvoor in aanmerking komende gevallen à propos van de controle op middelen van bestaan tevens te worden nagegaan of zij met toestemming van ouders of voogden op reis zijn.

controle aan
de hand van
signaleringen

Ook controle aan de hand van het Opsporingsregister, het Opsporingsblad of andere signaleringen, vindt - behoudens afwijkende instructies in speciale gevallen - plaats indien zulks, gelet op de nationaliteit, het beroep, het voorkomen of de wijze van optreden van de grenspassant naar het oordeel van de aan de doorlaatpost dienstdoende ambtenaar wenselijk is te achten (zie Deel I, onder B V, van de Benelux Verzameling Voorschriften).

Voor wat betreft de aard van de signaleringen, en de bij het aantreffen van een gesignaleerde vreemdeling te volgen gedragslijn, zij verwezen naar Deel C, Hoofdstuk II, onder "signaleringen" van deze circulaire.

Voor wat betreft de gedragslijn, welke moet worden gevolgd ten aanzien van vreemdelingen aan wie het krachtens een der bepalingen van de artt. 9 en 10 Vw is toegestaan in Nederland te verblijven alsmede ten aanzien van diplomatieke ambtenaren en andere gepri-vilegieerde personen, zie Deel C, Hoofdstuk II, alsmede Deel G, onder 3, van deze circulaire.

Voor de te volgen gedragslijn ten aanzien van vreemdelingen van wie verondersteld wordt dat zij hier te lande ongewenste politieke activiteit zullen bedrijven, zie Deel H, onder 4, punt 5, van deze circulaire.

- Hoofdstuk -

Hoofdstuk IV. Doorlaatposten

instelling,
bediening en
openstellings-
tijden

Ingevolge art. 21, eerste lid, Vb worden doorlaatposten ingesteld. Bij art. 2, eerste lid, juncto bijlage 1, kolom A, VV worden de plaatsen aangewezen waar deze doorlaatposten zijn gevestigd. Aan de zuidgrens zijn geen doorlaatposten aangewezen, zulks ingevolge de overeenkomst van 11 april 1960 inzake de verlegging van de personencontrole naar de buitengrenzen van het Beneluxgebied. In de kolommen B en C van bijlage 1 VV is bij elke doorlaatpost aangegeven door welke ambtenaren die doorlaatpost wordt bediend, onderscheidenlijk gedurende welke tijden deze voor het in- en uitreizen van personen is opengesteld (art. 2, juncto bijlage 1, VV strekt tot uitvoering van art. 21, tweede en derde lid, Vb).

tijdelijke
doorlaatposten

Krachtens art. 21, vierde lid, Vb kunnen met het oog op bijzondere omstandigheden tijdelijke doorlaatposten worden ingesteld; hiertoe kan bijvoorbeeld aanleiding bestaan met het oog op de landing van zweefvliegtuigen of andere incidentele gebeurtenissen. Tijdelijke doorlaatposten zijn gedurende de tijd dat zij zijn opengesteld te beschouwen als een gewone doorlaatpost. Bevoegd tot het instellen van tijdelijke doorlaatposten is de Commandant der Koninklijke Marechaussee (art. 21, vierde lid, Vb, juncto art. 3, eerste lid, VV). In de regel zullen tijdelijke doorlaatposten worden bediend door ambtenaren der Koninklijke Marechaussee; om redenen van doelmatigheid kan de Commandant der Koninklijke Marechaussee echter, in overeenstemming met de bevoegde Directeur der rijksbelastingen, bepalen dat de bediening geschiedt door ambtenaren der invoerrechten en accijnzen. Maakt de Commandant der Koninklijke Marechaussee gebruik van zijn bevoegdheid om

- tijdelijke -

aanbeveelde
doorlaatposten

tijdelijke doorlaatposten in te stellen, dan geeft hij hiervan zo spoedig mogelijk bericht aan de Minister van Justitie en, voor zover nodig, aan de bevoegde Directeur der rijksbelastingen. Voor de samenvoeging van grenscontrole op grond van de desbetreffende overeenkomst met Duitsland: zie bijlage B 1 bij deze circulaire.

Hoofdstuk V. Verplichtingen waaraan personen bij grensoverschrijding zijn onderworpen

In de artt. 22-32 Vb zijn de verplichtingen neergelegd waaraan personen bij grensoverschrijding zijn onderworpen. Zij strekken tot uitvoering van art. 3, eerste lid, onder b, Vw. Het niet voldoen aan deze verplichtingen is strafbaar gesteld bij artikel 44, eerste lid, Vw.

het zich be-
geven langs een
doorlaatpost

De in art. 22, eerste lid, Vb neergelegde verplichting om zich bij het Nederland in- en uitreizen langs een - voor het verkeer geopende - doorlaatpost te begeven geldt alleen voor vreemdelingen. Nederlanders zijn derhalve niet aan deze verplichting onderworpen.

Vreemdelingen zijn eveneens verplicht zich aan de doorlaatpost te voegen bij een ambtenaar, belast met de grensbewaking. Aan deze verplichting kan geacht worden te zijn voldaan wanneer, in tijden van grote drukte, de ambtenaar, zonder controle te hebben uitgeoefend, aan de vreemdeling een teken geeft om zijn weg te vervolgen. De verplichting tot het zich voegen bij een grensbewakingsambtenaar is mede opgenomen teneinde vreemdelingen die, verbergen in een auto of schip, tersluiks langs een doorlaatpost trachten te gaan strafbaar te stellen. Bovendien rust op de bestuurders van voertuigen en op de gezagvoerders van schepen de verplichting om eigener beweging aan de grensbewakingsambtenaar mededeling te doen van de aanwezigheid in hun voertuig of schip van vreemdelingen, ten aanzien van wie zij weten of redelijkerwijs kunnen vermoeden dat deze zich aan de grenscontrole trachten te onttrekken (zie art. 26, eerste lid, aanhef en onder c, alsmede art. 27 Vb).

het aannemelijk maken van het Nederlandschap

Voor Nederlanders die langs een doorlaatpost Nederland in- of uitreizen geldt geen verplichting om zich bij een ambtenaar, belast met de grensbewaking, te vervoegeen. Wel moeten zij, indien zulks gevorderd wordt, aan de grensbewakingsambtenaar de in hun bezit zijnde reis- en identiteitspapieren vertonen en overhandigen en, zo daaruut hun Nederlandschap niet voldoende blijkt, op andere wijze aannemelijk maken dat zij Nederlander zijn (art. 25, Vb). Bij het ontbreken van papieren waaruit de identiteit zowel als het bezit van het Nederlandschap voldoende blijkt, kan het Nederlandschap ondermeer aannemelijk worden gemaakt door het gebruik van de Nederlandse taal, door verklaringen van betrouwbare derden of door - telefonisch - ingewonnen inlichtingen bij het bevolkingsregister van de gemeente waar de betrokkene zijn woonplaats heeft. Aan personen die Nederland wenssen binnen te komen en die beweren Nederlander te zijn zonder dat hun Nederlandschap op enigerlei wijze aannemelijk is te maken, dient de toegang tot Nederland te worden geweigerd. In twijfelgevallen ware op de wijze, voorgeschreven in bijlage H, onder 1, van deze circulaire contact op te nemen met de hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking van het ministerie van Justitie.

vreemdelingen die buiten een doorlaatpost om mogen in- of uitreizen

Van de verplichting, zich te begeven langs een doorlaatpost, zijn vrijgesteld vreemdelingen, behorende tot een der in art. 4 VV genoemde categorieën. Daarnaast kan de Minister van Justitie krachtens art. 22, tweede lid, aanhef en onder b, Vb in incidentele gevallen ten behoeve van vreemdelingen ontheffing van genoemde verplichting verlenen. In dit verband valt bijvoorbeeld te denken aan grensoverschrijding in verband met militaire oefeningen, sportgebeurtenissen e.d. Opgemerkt zij nog dat het ingevolge art. 44, derde lid, Vb aan zeelieden die voldoen aan de voorwaarden om in Nederland te mogen passagieren eveneens is toegestaan om buiten een doorlaatpost om hun schip te verlaten en daarop terug te keren.

verplichtingen tot het vertonen van reisapieren en het verstrekken van gegevens

De in art. 23 Vb omschreven verplichtingen zijn aan vreemdelingen opgelegd, teneinde de taak van de controlerende ambtenaren om vast te stellen of de vreemdeling voldoet aan de voorwaarden voor het hebben van toegang tot Nederland, alsmede de uitoefening van repressief vreemdelingentoezicht op vreemdelingen.

die Nederland willen verlaten, te vergemakkelijken. Ten aanzien van de vraag, in welke gevallen de ambtenaren, belast met de grensbewaking, inzage van reispapieren dienen te vorderen, dan wel inlichtingen omtrent middelen van bestaan dienen te vragen, zij verwezen naar hetgeen daaromtrent in Hoofdstuk III van dit deel der circulaire is voorgeschreven.

Reispapieren dienen desgevraagd niet alleen te worden vertoond, doch ook aan de controlerende ambtenaar te worden overhandigd, zulks mede teneinde deze in staat te stellen daarin de voorgescreven aantekeningen te stellen.

De verplichting tot het verstrekken van inlichtingen omtrent het doel en de duur van het voorgenomen verblijf in Nederland is aan vreemdelingen opgelegd, omdat deze gegevens voor de controlerende ambtenaar van belang kunnen zijn niet alleen voor de beoordeling van de genoegzaamheid van de bestaansmiddelen maar ook teneinde vast te stellen of de vreemdeling over het voor het hebben van toegang tot Nederland vereiste document voor grensoverschrijding beschikt.

het in acht
nemen van aan-
wijzingen van
grensbewa-
kingsambte-
naren

Art. 24 Vb bevat de verplichting voor een ieder, dus zowel voor de Nederlander als voor de vreemdeling, om op of nabij plaatsen waar een doorlaatpost is gevestigd, de aanwijzingen in acht te nemen welke de grensbewakingsambtenaren in het belang van de uitoefening van hun taak geven. De onderverpelijke bepaling strekt tot het bevorderen van een ordelijke gang van zaken aan de doorlaatposten en in de directe omgeving daarvan, alsmede tot het vergemakkelijken van de taak van de controlerende ambtenaren. De te geven aanwijzingen kunnen met name inhouden dat personen, die Nederland in- of uitreizen, zich langs een bepaald loket moeten begeven of zich op een bepaalde rijbaan moeten opstellen. Aanwijzingen kunnen echter ook gegeven worden aan personen die Nederland niet in- of uitreizen, doch die zich op zodanige wijze op of nabij een doorlaatpost bevinden, dat hun aanwezigheid een belemmering vormt voor een goede en vlotte gang van zaken bij de uitoefening van de grenscontrole (bijvoorbeeld personen die aan de grens iemand afhalen of die een in- of uitreizend persoon willen interviewen).

verplichtingen
voor bestuur-
ders van voer-
tuigen

De verplichtingen neergelegd in art. 26, eerste lid, Vb verge-
makelijken de taak van de grensbewakingsambtenaren om de ver-
eiste controle ten aanzien van de inzittenden van voertuigen uit
te oefenen (voor het begrip voertuig: zie art. 1 Vb). Deze ver-
plichtingen gelden niet alleen bij het in- of uitreizen langs
een doorlaatpost, doch ook elders in het grensgebied. Het spreekt
vanzelf dat de ambtenaren, belast met de grensbewaking, vorderin-
gen als bedoeld onder a en b van de onderwerpelijke bepaling
slechts mogen doen voor zover dit nodig is voor de uitoefening
van hun grensbewakingstaak, d.w.z. - krachtens de in art. 19,
eerste lid, Vb gegeven omschrijving - bij het uitoefenen van
controle met het oog op het in- of uitreizen van personen. De
medewerking welke de bestuurder van een voertuig ingevolge het
bepaalde in art. 26, eerste lid, aanhef en onder b, Vb verplicht
is te verlenen, kan onder meer bestaan uit het openen van de
kofferruimte, zulks teneinde te controleren of zich aldaar
eventueel vreemdelingen verborgen hebben die aldus trachten
zich op illegale wijze de toegang tot Nederland te verschaffen.
Worden zodanige personen in kofferruimte of laadruimte aange-
troffen, dan zal de bestuurder van het voertuig, die niet
eigener beweging van de aanwezigheid van de betrokken vreemde-
lingen aan de controlerende ambtenaar heeft kennis gegeven, in
de regel strafbaar zijn wegens overtreding van art. 26, eerste
lid, aanhef en onder c, Vb.

verplichtingen
voor gezagvoer-
ders van schepen

In art. 26, tweede lid, Vb is een verplichting neergelegd voor
gezagvoerders van schepen tot het verlenen van de nodige mede-
werking aan de ambtenaren, belast met de grensbewaking. Deze
verplichting geldt zowel voor gezagvoerders van zeeschepen als
voor gezagvoerders van binnenschepen en andere vaartuigen (voor
de begrippen "schip" en "zeeschip": zie art. 1 Vb). De onder-
werpelijke bepaling is nader uitgewerkt in art. 5 VV (vgl. onder
meer art. 5 van het Vaarreglement). Ambtenaren der invoerrechten
en accijnzen die naast de grensbewaking tevens de douanetaak
uitoefenen, zijn ingevolge de artikelen 58 en 59 van de "Be-
schikking douane en accijnzen algemeen" van de Minister van
Financiën (Stort. 1971, 199) uit hoofde van hun douanetaak
bevoegd door het geven van het in die artikelen omschreven
teken, een overeenkomstige vordering te doen als bedoeld in
art. 26, tweede lid, Vb, juncto art. 5, eerste lid, VV.

Krachtens art. 27 Vb zijn ook gezagvoerders van andere schepen dan zeeschepen (bijvoorbeeld rijnschippers) verplicht eigener beweging aan een ambtenaar, belast met de grensbewaking, opgave te doen van het zich aan boord van hun schip bevinden van personen, van wie zij weten of redelijkerwijs kunnen vermoeden dat deze niet voldoen aan de voor hen bij grensoverschrijding geldende verplichtingen.

verplichtingen
speciaal gelden-
de voor gezag-
voerders van
zeeschepen

Op verplichtingen, speciaal geldende voor gezagvoerders van zeeschepen hebben betrekking de artt. 28-32 Vb juncto 6-9 VV (zie ook art. 44 Vb).

Art. 6 VV geeft - ter uitvoering van art. 28, aanhef en onder a, Vb - nadere voorschriften omtrent de verplichting van de gezagvoerder tot onverwijlde inlevering van een bemanningslijst in tweevoud, bij een met de grensbewaking belaste ambtenaar. De verplichting geldt voor gezagvoerders van zeeschepen die Nederland binnenvaren. Hieronder zijn niet begrepen zeeschepen die uitsluitend door de Nederlandse territoriale wateren varen (zie art. 31 Vb). Ook is de regeling niet van toepassing met betrekking tot schepen die, rechtstreeks uit het buitenland komende, via de Wester-Schelde en Schelde naar België en terug varen. Betreft het daarentegen zeeschepen, zoals coasters, jachten e.d., die de Nederlandse binnenwateren gaan bevaren, dan is - ook al transiteren zij slechts door Nederlands gebied - de onderwerpelijke regeling wel toepasselijk.

Bij art. 6, eerste lid, juncto bijlage 2, VV is het model van de in te leveren bemanningslijst vastgesteld. De lijsten zijn - desgewenst - verkrijgbaar bij de Staatsdrukkerij en -uitgeverij. Zij behoren te worden ingevuld op de in art. 6, tweede lid, VV voorgeschreven wijze. Vindt de controle plaats aan boord van het schip dan dient de lijst onverwijld aan de controlerende ambtenaar te worden afgegeven (art. 6, derde lid, VV). In de overige gevallen geschiedt de inlevering bij het hoofd van de daartoe bij het vierde lid van art. 6 VV aangewezen doorlaatpost en wel zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen 12 uur na aankomst van het schip. Onder "hoofd van de doorlaatpost" dient in dit verband te worden verstaan de ambtenaar, die op het tijdstip van de inlevering der lijst met de leiding van de doorlaatpost is belast of degene die namens hem optreedt.

Eén exemplaar van de - in tweevoud ingeleverde- bemanningslijst wordt door het hoofd van de doorlaatpost ingehouden en blijft, gedurende de tijd dat het schip zich in Nederland bevindt, onder diens berusting. Het andere exemplaar wordt door het hoofd van de doorlaatpost gedagtekend en door afstempeling ge-
 waarmerkt, waarna het wederom aan de gezagvoerder ter hand wor-
 gesteld. Op dit laatste exemplaar, hetwelk ingevolge art. 29, aanhef en onder a, Vb tot aan het tijdstip waarop het schip weer uit Nederland vertrekt onder de berusting van de gezag-
 voerder moet blijven, wordt door het bevoegde hoofd van de doorlaatpost of door het bevoegde hoofd van plaatselijke poli-
 een gedagtekende en gewaarmerkte aantekening gesteld van elke aan- of afmonstering en van elke andere terzake dienende kennis-
 geving, welke de gezagvoerder ingevolge art. 29, aanhef en onder b en c, Vb, juncto art. 8 VV aan hem heeft gedaan. In dit verband verdient de aandacht dat de in art. 29, aanhef en onder c, Vb omschreven verplichting van de gezagvoerder tot tijdige kennisgeving van het voornemen tot afmonstering mede geldt in geval van zijn "overmonstering". Deze komt immers tot stand door afmonstering van een zeeman van een bepaald schip en dier onmiddellijk daarop volgende aanmonstering op een ander schip. Ingevolge art. 30 Vb juncto art. 9 VV moet de gezagvoerder van het voorgenomen vertrek van zijn schip uit Nederland kennis geven aan het hoofd van de daartoe in art. 9, eerste lid, VV aangewezen doorlaatpost en wel vóór het tijdstip bepaald in het tweede lid van dat artikel.

De verplichting geldt bij voorgenomen vertrek van het schip uit Nederland en derhalve niet, indien het betreft een schip dat, zonder de Nederlandse territoriale wateren te verlaten, overzees van een Nederlandse haven naar een andere Nederlandse haven vaart. Indien uitreiscontrole wordt uitgeoefend overtuigt de controlerende ambtenaar, belast met de grensbewaking, zich er zoveel mogelijk van, of alle vreemdelingen die zich volgens de gegevens, vermeld op de onder de gezagvoerder berustende lijst aan boord van het schip moeten bevinden, inderdaad op het schip aanwezig zijn. Blijken een of meer vreemdeling zich niet aan boord te bevinden dan wordt, ondermeer door een verhoor van de gezagvoerder, een onderzoek ingesteld naar de reden van deze

afwezigheid en naar de vermoedelijke verblijfplaats van deze vreemdeling of vreemdelingen. Het resultaat van dat onderzoek wordt neergelegd in een rapport waarvan zo spoedig mogelijk een exemplaar wordt toegezonden aan de hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking van het ministerie van Justitie alsmede aan het hoofd van plaatselijke politie der gemeente waar de vreemdeling zich vermoedelijk bevindt.

Overigens wordt de zich bij uitreis aan boord van het schip bevindende lijst bij het vertrek van het schip door het hoofd van de doorlaatpost ingehouden. Betreft het hier een andere doorlaatpost dan die waar bij de binnenkomst van het schip de bemanningslijst werd ingeleverd, dan wordt het bij het vertrek van het schip ingehouden exemplaar toegezonden aan het hoofd van de doorlaatpost van binnenkomst, teneinde deze ervan op de hoogte te stellen dat het schip Nederland heeft verlaten.

Ingevolge art. 28, aanhef en onder b, Vb dient de gezagvoerder van een zeeschip bij aankomst in Nederland aan het desbetreffende hoofd van de doorlaatpost tevens een schriftelijke opgave te verstrekken omtrent alle zich aan boord van zijn schip bevindende personen (zowel Nederlanders als vreemdelingen) die niet tot de bemanning behoren. Beslissend is hier het tijdstip van binnenkomst in Nederland. De opgave dient derhalve ook de vereiste gegevens te bevatten omtrent personen die zich in het tijdvak liggende tussen het binnenvaren van het schip en het verlaten van de opgave eventueel reeds van boord begeven hebben. Voor het doen van de hier bedoelde opgave is geen model voorgeschreven. Wel bepaalt art. 7 VV, welke gegevens verstrekt dienen te worden. De opgave betreft alle personen die niet op de monsterrol voorkomen, dus niet alleen passagiers doch bijvoorbeeld ook zgn. werkende passagiers, opstappers en verstekelingen. Bedoelde opgave wordt ingevolge art. 7, tweede lid, VV tegelijk met de inlevering van de bemanningslijst gedaan, met uitzondering van een opgave omtrent verstekelingen, welke steeds onvervuld moet geschieden. Ten aanzien van het invullen der te verstrekken gegevens kan de nodige soepelheid worden verlangd. Zo zal geacht kunnen worden voldaan te zijn aan een verzoek van het geslacht, indien dit uit andere gegevens, bijvoorbeeld de voornamen van de betrokkene voldoende duidelijk blijkt.

wijze waarop
controle t.a.v.
opvarenden van
schepen moet wor-
den uitgeoefend

De regeling, neergelegd in de artt. 26, tweede lid en 28-30 Vb, juncto de artt. 5-9 VV, dienen op soepele wijze te worden toegepast en uitgevoerd; hierbij dient zoveel mogelijk rekening te worden gehouden met de belangen van de Nederlandse scheepvaart. De bemanningslijst, en de opgave omtrent de overige opvarenden, dienen, voor zover daarvoor voldoende tijd en personeel aanwezig is, zoveel mogelijk reeds aan boord van het schip in ontvangst te worden genomen. Naast voordelen voor de scheepvaart geeft dit de mogelijkheid tot een betere uitoefening van de grensbewakingstaak. Van de uitvoering van deze regelingen kan in de praktijk alleen dan een gunstig resultaat worden verwacht, indien er een goede samenwerking bestaat tussen politie- en grensbewakingsorganen enerzijds en de rederijen en scheepvaartmaatschappijen anderzijds. Aan de ambtenaren, belast met de grensbewaking en met het vreendelingentoezicht wordt verzocht daartoe het hunne bij te dragen.

het verlenen van
ontheffingen

Ingevolge art. 32, tweede lid, Vb kan de Minister van Justitie ten behoeve van gezagvoerders van zeeschepen die regelmatig Nederlandse havens aandoen ontheffing verlenen van verplichtingen, genoemd in de artt. 28-30 Vb. De Minister van Justitie kan daarbij voorwaarden stellen. Verzoeken om ontheffing kunnen bij de Minister van Justitie worden ingediend door de belanghebbende rederijen of scheepvaartagenten. Ook kan een desbetreffend voorstel gedaan worden door de Commandant der Koninklijke Marechaussee, door de Minister van Financiën, dan wel door het hoofd van plaatselijke politie te Rotterdam indien het een schip betreft dat regelmatig de Rotterdamse havens aandoet. Ontheffingen welke zijn verleend krachtens art. 4 van de bijlage 2/1955 bij het Bewakingsvoorschrift 1946 en welke nog van kracht waren op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet, worden geacht verleend te zijn krachtens art. 32, tweede lid, Vb (zie art. 49 VV).

Nederlandse
vissersschepen

In dit verband verdient de aandacht dat krachtens genoemde overgangsbepaling gezagvoerders van Nederlandse vissersschepen zijn ontheven van de verplichtingen, genoemd in de artt. 28-30 Vb, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- 1^e van het vertrek van het schip naar het buitenland moet tijdig vóór dit vertrek kennis worden gegeven aan het hoofd van de doorlaatpost ter plaatse indien:
- a. het voornemen bestaat een buitenlandse haven aan te doen;
 - b. zich personen aan boord bevinden die niet de Nederlandse nationaliteit bezitten, of
 - c. zich personen aan boord bevinden die niet tot de bemanning van het schip behoren.
- 2^e bij binnarkomst in Nederland moet zo spoedig mogelijk aan het hoofd van de doorlaatpost ter plaatse waar het schip aanlegt een kennisgeving worden gedaan indien:
- a. het schip een buitenlandse haven heeft aangedaan zonder dat daarvan bij vertrek uit Nederland kennis was gegeven overeenkomstig het vermeldde onder 1^e;
 - b. zich personen aan boord bevinden die niet de Nederlandse nationaliteit bezitten, of
 - c. zich personen aan boord bevinden die niet tot de bemanning van het schip behoren.
- 3^e het doen van de kennisgeving, als bedoeld onder 1^e en 2^e behoort te geschieden met inachtneming van de aanwijzingen, gegeven door het hoofd van de desbetreffende doorlaatpost.

Hoofdstuk VI. Personencontrole in de kanaalzone Gent-Terneuzen

Voor de personencontrole ten aanzien van opvarenden van zeeschepen die de kanaalzone Gent-Terneuzen bevaren is in Benelux-verband de volgende regeling getroffen:

- a. Het havengebied Gent-Terneuzen, met inbegrip van het kanaal, wordt beschouwd als buitengrens van het Benelux-gebied.
Voor de opvarenden van zeeschepen, welke dit havengebied aandoen, is overeenkomstig onderstaande bepalingen een Benelux-personencontrole in de zin van de Overeenkomst van 11 april 1960 inzake de verlegging van de personencontrole naar de buitengrenzen van het Benelux-gebied (Trb. 1960, 40) ingesteld.
- b. Ten aanzien van schepen, die rechtstreeks uit open zee naar Belgisch gebied varen en ten aanzien van schepen, die rechtstreeks uit Belgisch gebied naar open zee varen, geschiedt

de personencontrole vanwege de Waterschout te Gent. De Waterschout te Gent treedt in deze gevallen derhalve op als hoofd van de Benelux-doorlaatpost Gent-Terneuzen (ambulant).

- c. Ten aanzien van schepen die niet of anders dan rechtstreeks uit open zee naar Belgisch gebied varen, en ten aanzien van schepen die niet of anders dan rechtstreeks uit Belgisch gebied naar open zee varen, geschiedt de personencontrole vanwege de Koninklijke Marechaussee te Terneuzen. De daartoe aangewezen ambtenaar der Koninklijke Marechaussee te Terneuzen treedt in deze gevallen derhalve op als hoofd van de Benelux-doorlaatpost Gent-Terneuzen (ambulant).^{*)}
- d. Een schip wordt voor de toepassing van deze regeling geacht rechtstreeks uit open zee naar Belgisch gebied, c.q. uit Belgisch gebied naar open zee te varen, indien op Nederlands gebied geen personenverkeer met de wal plaatsvindt. De districtscommandant der Koninklijke Marechaussee te Terneuzen en de Waterschout te Gent hebben ter verzekering van een goede samenwerking met het oog op de uitvoering der Benelux-personencontrole op de opvarenden van zeeschepen een regeling getroffen, waarvan de tekst is opgenomen in bijlage B 2 bij deze circulaire.

In verband met bovenstaande regeling zij nog verwezen naar art. 6, vierde lid, onder b 2^e, en art. 9, eerste lid, onder b 2^e, vv.

Hoofdstuk VII. Het stellen van aantekeningen in documenten voor grensoverschrijding

Art. 75 Vb geeft een limitatieve opsomming van de aantekeningen, welke door de ambtenaren, belast met de grenstewaking in de reis- en identiteitspapieren van vreemdelingen mogen worden

- gesteld -

*) De gezagvoerders van schepen die anders dan rechtstreeks uit Belgisch gebied naar open zee varen, behoeven derhalve van hun vertrek geen kennis te geven aan het Waterschoutsbureau te Gent

gesteld. Andere dan de voorgeschreven aantekeningen mogen derhalve niet in zodanige documenten worden geplaatst. Genoemd artikel (steunende op art. 20 Vw) is nader uitgevoerd bij de artt. 10-14 VV.

doorlaatstempels Artikel 10, eerste lid, VV bepaalt dat in documenten voor grensoverschrijding te stellen aantekeningen omtrent inreis in of uitreis uit Nederland moeten vermelden langs welke doorlaatpost en op welke datum de in- of uitreis heeft plaatsgevonden. Voor het stellen van deze aantekeningen wordt gebruik gemaakt van zgn. "doorlaatstempels", die de vereiste gegevens bevatten. Deze stempels moeten zodanig worden geplaatst dat zij goed leesbaar zijn en dat, overigens rekening houdend met de overzichtelijkheid, zo weinig mogelijk ruimte in het document in beslag wordt genomen. Nimmer mogen aantekeningen worden gesteld in paspoorten, afgegeven door een niet door Nederland erkende regering of staat. Houders van door zodanig regering of staat afgegeven reispapieren dienen, om toegang tot Nederland te hebben, tevens in het bezit te zijn van een afzonderlijke machtiging tot voorlopig verblijf in Nederland, een visumverklaring of een transitvisumverklaring; het doorlaatstempel behoort in voorkomende gevallen steeds op laatstbedoelde documenten te worden aangetracht.

Bepaalde identiteitspapieren van zeelieden bieden niet voldoende ruimte voor het plaatsen van doorlaatstempels, zoals British Seaman's Cards. Betreft het zeelieden die op grond van zodanig document toegang tot Nederland hebben, dan wordt het stempel bij voorkeur geplaatst in een in het bezit van de vreemdeling zijnd monsterboekje (bijvoorbeeld het Discharge Book of Record Book voor Britse zeelieden). Maakt de betreffende vreemdeling daartegen bezwaar of is hij niet in het bezit van zulk een monsterboekje, dan kan de aantekening worden gesteld op een afzonderlijk vel papier.

gevallen waarin
geen doorlaat-
stempel wordt
geplaatst

In art. 10, leden 2-4, VV zijn de gevallen bepaald waarin de aantekeningen omtrent in- of uitreis in de documenten voor grensoverschrijding van vreemdelingen dienen te worden geplaatst (zie in dit verband ook Deel I, onder B II. van de Benelux Verzameling Voorschriften).

Voorts heeft geen doorlaatstempel te worden geplaatst in het document voor grensoverschrijding van vreemdelingen die

- a. regelmatig via dezelfde doorlaatpost van en naar het Duitse grensgebied Nederland in- en uitreizen en
- b. bij het personeel dat deze doorlaatpost bedient te goeder naam en faam bekend staan.

In zodanige gevallen kan in het grensoverschrijdingsdocument van de vreemdeling de aantekening worden gesteld: "geen aantekening bij in- en uitreis langs de doorlaatpost". Voor deze faciliteit zullen o.a. in aanmerking komen gezinsleden van in het grensgebied gestationeerde Britse militairen. Voorts worden geen doorlaattempels gesteld in de documenten voor grensoverschrijding van vreemdelingen die deel uitmaken van militaire transporten (zowel militairen als burgers), welke zonder oponthoud door Nederland transiteren (o.a. Brits militair vervoer - leave trains).

controle bij
uitreis

Het bepaalde in art. 10, vijfde lid, VV inzake het stellen van een aantekening in het document voor grensoverschrijding omtrent het aantal inreizende personen dat in het document is bijgeschreven of opgenomen, heeft tot doel om bij uitreis te kunnen nagaan of alle op grond van het document Nederland binnengekomen vreemdelingen ook weer in gezelschap van de houder daarvan uitreizen. Blijkt zulks niet het geval te zijn dan wordt - mede door ondervraging van de houder van het paspoort, of van de reisleader indien het een collectief paspoort betreft, - een onderzoek ingesteld naar de reden daarvan, waarbij zo mogelijk de verblijfplaats van de ontbrekende vreemdeling(en) moet worden vastgesteld. In daarvoor in aanmerking komende gevallen wordt onverwijld een exemplaar van het terzake opgemaakte rapport toegezonden aan het hoofd van plaatselijke politie van de (vermoedelijke) verblijfplaats van de achtergeblevene(n). Overigens kan op de vorenbedoelde grond aan de houder van het document niet de uitreis uit Nederland worden geweigerd.

aantekeningen
omtrent doel en
duur verblijf,
alsmede midde-
len van bestaan

Art. 11 VV bepaalt dat de ambtenaren, belast met de grensbewaking, in het document voor grensoverschrijding van een vreemdeling een aantekening omtrent het doel en de duur van diens voorgenomen verblijf, alsmede omtrent diens middelen van bestaan, stellen, indien daartoe naar hun oordeel in het belang

van het toezicht op vreemdelingen gegronde reden bestaat. Het is de bedoeling dat zodanige aantekeningen voorshands alleen in bijzondere gevallen in reispapieren van ons land binnenreizende vreemdelingen zullen worden aangebracht, met name indien er aanleiding bestaat om te twifelen of de door de vreemdeling ingevolge art. 23, eerste lid, onder b of c, Vb terzake verstrekte inlichtingen juist zijn, zonder dat er nochtans voldoende grond voor weigering van de toegang aanwezig is (bijvoorbeeld indien het betreft een vreemdeling die verklaart op familiebezoek te komen, terwijl aan de hand van de in zijn paspoort vermelde gegevens het vermoeden bestaat dat hij zal trachten tijdens zijn verblijf hier te land arbeid te gaan zoeken). In zodanige gevallen dient overigens in de regel op de wijze, voorgeschreven in Deel H, onder 1, van deze circulaire contact te worden opgenomen met de hoofdafdeling Vreemdelingen-zaken en Grensbewaking van het ministerie van Justitie. Wordt toestemming tot het verlenen van de toegang tot Nederland aan de desbetreffende vreemdeling verleend, dan zullen vanwege het ministerie tevens de nodige aanwijzingen worden gegeven omtrent de vraag of een aantekening als hierbedoeld in het document voor grensoverschrijding moet worden geplaatst en hoe deze aantekening dient te luiden.

aantekeningen
omtrent aan-
melding

Art. 12, eerste lid, VV bevat ten aanzien van het stellen van een aantekening omtrent aanmelding bij een hoofd van plaatselijke politie in het document voor grensoverschrijding van de vreemdeling, een overeenkomstige bepaling als in art. 11 VV met betrekking tot het stellen van aantekeningen omtrent doel en duur van het verblijf en omtrent middelen van bestaan is opgenomen. Terzake worden verwezen naar hetgeen daaromtrent hierboven is vermeld.

In het tweede en het derde lid van art. 12 VV wordt bepaald hoe de aantekening omtrent aanmelding welke wordt gesteld in het paspoort of andere reispapier van de vreemdeling, onderscheidenlijk in een aan deze uitgereikt "bijzonder doorlaatbewijs", moet luiden (voor wat betreft de afgifte van bijzondere doorlaatbewijzen, zie Deel C, Hoofdstuk III, van deze circulaire, alsmede Deel I, onder B III van de Benelux Verzameling Voorschriften).

aantekening
omtrent het
weigeren van
toegang

In alle gevallen, waarin krachtens art. 12 VV een verplichting tot aanmelding wordt opgelegd dient daarvan door de grensbewakingsambtenaar kennis te worden gegeven aan het desbetreffende hoofd van plaatselijke politie.

De vreemdeling die een verplichting tot aanmelding als vorenbedoeld niet nakomt is strafbaar ingevolge art. 68 Vb, juncto art. 44, eerste lid, Vw.

Voor de te stellen aantekening omtrent aanmelding in reisdocumenten van vreemdelingen die Nederland willen binnenreizen zonder de vereiste machtiging tot voorlopig verblijf, doch aan wie nochtans toegang tot ons land wordt verleend, zie Deel C, Hoofdstuk III, en Deel G, onder 4, punten 2B en 7, van deze circulaire.

Ingevolge art. 13, eerste lid, VV zijn de ambtenaren, belast met de grensbewaking, bevoegd in het document voor grensoverschrijding van een vreemdeling, aan wie de toegang tot Nederland wordt geweigerd, een aantekening omtrent die weigering te stellen. Dit dient alleen te geschieden indien er gegronde reden bestaat om te vermoeden dat de vreemdeling andermaal zal trachten Nederland binnen te komen zonder aan de vereisten voor het hebben van toegang tot Nederland te voldoen.

Aangezien een aantekening als hier bedoeld voor de vreemdeling een aanmerkelijk inconvenient kan opleveren, dient slechts in sprekende gevallen een aantekening omtrent weigering in het reis papier van de vreemdeling aan te brengen. In dit verband valt met name te denken aan:

- a. werkzoekende vreemdelingen, met uitzondering van werkzoekende E.E.G.-onderdanen, in het bijzonder indien het personen betreft die aanvankelijk opgaven voor toerisme of familiebezoek e.d. naar ons land te komen, doch ten aanzien van wie bij nader onderzoek bleek, dat hun werkelijke reisdoel het zoeken van werk was;
- b. vreemdelingen ten aanzien van wie uit een signalering of anderszins blijkt dat zij eerst kort geleden uit Nederland werden verwijderd en die - zonder aan de terzake gestelde voorwaarden te voldoen - opnieuw toegang tot Nederland trachten te verkrijgen (komt in het reis papier van zodanige vreemdelingen reeds een aantekening omtrent hun verwijdering voor - zie art. 14 VV - dan zal het stellen van een aantekening omtrent weigering van toegang in de regel niet nodig zijn).

Overwogen wordt in Beneluxverband een meer gedetailleerde regeling omtrent het plaatsen van weigeringsstempels in reispassen van vreemdelingen vast te stellen.

In afwachting hiervan ware, indien de toepassing van art. 13 tot vragen of moeilijkheden aanleiding geeft - eventueel op de wijze voorgeschreven in Deel E, onder 1, van deze circulaire - contact op te nemen met de hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking van het ministerie van Justitie, teneinde te vernemen hoe moet worden gehandeld.

Art. 13, tweede lid, VV bepaalt hoe de aantekening omtrent het weigeren van toegang dient te luiden.

Op het stellen van aantekeningen omtrent verwijdering door de ambtenaren, belast met de grensbewaking, in het document voor grensoverschrijding van vreemdelingen heeft art. 14 VV betrekking. Nadere aanwijzingen omtrent de toepassing van deze bepaling worden gegeven in Deel E van deze circulaire (zie ook art. 45, vijfde lid, VV).

Art. 14, tweede lid, VV bepaalt hoe de desbetreffende aantekening dient te luiden.

Zoals uit art. 15 VV blijkt, mogen documenten voor grensoverschrijding van vreemdelingen door de ambtenaren, belast met de grensbewaking, uitsluitend in twee gevallen tijdelijk in bewaring worden genomen, te weten:

- a. ingevolge algemene of bijzondere aanwijzing van de Minist van Justitie en
- b. voor zover dit nodig is met het oog op de uitzetting, of overgave aan de buitenlandse grensautoriteiten, van de vreemdeling.

Algemene aanwijzingen, als bedoeld onder a, zullen worden gegeven indien daaraan in de praktijk behoefte mocht blijken te bestaan. Bijzondere aanwijzingen terzake kunnen worden gegeven in incidentele gevallen, met name bij het nemen van beslissingen omtrent het verlenen van toegang aan vreemdelingen, welke door ambtenaren, belast met de grensbewaking, op de in Deel E, onder 1, van deze circulaire voorgeschreven wijze worden gevraagd.

Nadere aanwijzingen omtrent de toepassing van art. 15 VV in gevallen, als hierboven onder b bedoeld, worden gegeven in Deel E van deze circulaire.

aantekeningen
omtrent verwijdering

het tijdelijk
in bewaring nemen
van documenten
voor grensoverschrijding

Eerste wijziging

Hoofdstuk VIII. Het kleine grensverkeer

algemeen

Het kleine grensverkeer wordt geregeld bij de op 3 juni 1960 te Bonn gesloten overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake het kleine grensverkeer (Trb. 190, 162) en de ter uitvoering van deze overeenkomst en van art. 3, eerste lid, onder a, Vw vastgestelde artt. 33-40 Vb (zie in dit verband ook art. 4, onder b en d, alsmede bijlage 3^a onder "Duitsland" en bijlage 3^b onder E, VV).

De tekst van genoemde overeenkomst is, voorzien van een toelichting op de onderscheidene artikelen, opgenomen in bijlage B 3 bij deze circulaire. Daarbij zijn ook aanwijzingen gegeven omtrent de toepassing van de bepalingen van de overeenkomst.

bevoegdheid tot het verlenen enz. van documenten

Art. 33 Vb bepaalt wie - van Nederlandse zijde - bevoegd zijn tot het verlenen, of het verlengen van de geldigheidsduur, van vergunningen als bedoeld in art. 3 van de overeenkomst, tot het verlenen van doorlaatbewijzen als bedoeld in art. 13 van de overeenkomst, alsmede tot het intrekken van vergunningen en grenskaarten.

Tot het verlenen of het verlengen is bevoegd de brigadecommandant der Koninklijke Marechaussee in wiens bewakingskring de aanvrager woonachtig is; de bevoegdheid tot het intrekken berust bij de brigadecommandant die het document heeft verleend of de geldigheidsduur ervan heeft verlengd.

geldigheidsduur der documenten

Voor de geldigheidsduur van vergunningen, grenskaarten en doorlaatbewijzen: zie de artt. 4 en 13 van de overeenkomst, alsmede de op die artikelen gegeven toelichting.

gronden tot weigering van het verlenen of het verlengen dan wel tot het intrekken van documenten

Het verlenen, of het verlengen van de geldigheidsduur, van vergunningen, grenskaarten of doorlaatbewijzen kan uitsluitend worden geweigerd op de gronden genoemd in art. 34 Vb; intrekking van vergunningen of grenskaarten mag alleen geschieden op de in art. 35 Vb genoemde gronden. In beide artikelen wordt onderscheid gemaakt tussen gevallen waarin de weigering of de intrekking moet plaats vinden en gevallen waarin weigering of intrekking kan geschieden. Op de gronden, genoemd in art. 34, eerste lid, en art. 35, eerste lid, Vb moet weigering onderscheidenlijk intrekking plaats vinden, aangezien anders in

- strijd -

Eerste wijziging

strijd zou worden gehandeld met de overeenkomst (zie in dit verband de artt. 1 en 6 van de overeenkomst). Op de gronden genoemd in art. 34, tweede lid en art. 35, tweede lid, Vb vindt weigering, onderscheidenlijk intrekking plaats indien daartoe naar het oordeel van de brigadecommandant, na afweging van alle betrokken belangen, voldoende ernstige redenen aanwezig zijn (zie in dit verband mede de toelichting bij art. 6 van de overeenkomst). Voor de afgifte of de verlenging van documenten ten behoeve van het kleine grensverkeer worden van Nederlandse zijde geen bedragen geheven.

De brigadecommandant kan op grond van de artt. 34 en 35 Vb drieërlei voor de belanghebbende ongunstige beschikkingen geven, te weten:

- a. weigering om een document uit te reiken of de geldigheidsduur ervan te verlengen;
- b. verlening van een document, of verlenging van de geldigheidsduur ervan, onder afwijking van de aanvraag van de belanghebbende;
- c. intrekking van een document.

De voor deze beschikkingen te bezigen modellen zijn opgenomen in de bijlagen B 3, onder a-c, van deze circulaire.

Ingevolge art. 37, tweede lid, Vb moet de beschikking met redenen zijn omkleed. De motivering dient uiteraard in de eerste plaats om de belanghebbende in te lichten over de achtergrond van de voor hem ongunstige beslissing. Gezien de voor hem bestaande mogelijkheid om tegen de beschikking in beroep te gaan (art. 36, eerste lid, Vb) zal het schriftelijke stuk waarin de beschikking is neergelegd echter tevens de grondslag kunnen gaan vormen van een geding tussen de belanghebbende en de brigadecommandant. Ook met het oog hierop dient aan de motivering van de beschikking de nodige zorg te worden besteed. De motivering moet in het model, opgenomen in bijlage B 3-a, worden geplaatst na de woorden "overwegende, dat"; in het model, opgenomen in bijlage B 3-b na "aangezien"; in het in bijlage

B 3-c opgenomen model na "omdat". Daarbij gaat het er steeds om, zich er rekenschap van te geven welke feiten er zijn die de voor de belanghebbende ongunstige beslissing rechtvaardigen. Deze feiten moeten in de voor de motivering bestemde ruimte kort worden omschreven, en moeten worden gevolgd door een conclusie die terugrijpt op een der wettelijke afwijzings- of intrekkinggronden. Zo zal bijvoorbeeld in het in bijlage B 3- opgenomen model de constatering, dat de aanvrager geen redelijk belang heeft bij het verkrijgen van een grenskaart, omdat hij in de onmiddellijke nabijheid van een doorlaatpost woont, kunnen worden gevolgd door de aan art. 34, eerste lid, Vb ontleende conclusie, dat hij derhalve niet voldoet aan de bij de overeenkomst inzake het kleine grensverkeer bepaalde voorwaarden. Evenzo kan bijvoorbeeld na vermelding van strafrechtelijke veroordelingen wegens smokkelarij de conclusie volgen, dat verlenging van de geldigheidsduur van een vergunning gevaar zou opleveren voor de openbare orde of niet in het belang van het douanetoezicht zou zijn (art. 34, tweede lid, Vb). In het geval van art. 34, eerste lid, onder b, kunnen de omschrijving van de feiten en het terugrijpen op de bewoordingen van het Vreemdelingenbesluit worden gecombineerd tot de eenvoudige constatering, "dat . . . (de Duitse autoriteit) op . . . (datum) heeft medegedeeld dat de aanvrager geen toestemming zal worden verleend tot overschrijding van de grens buiten de doorlaatposten om". De feiten, welke de aanleiding gevormd hebben tot het geven van de beschikking, worden daarin niet vermeld, voor zover daartegen om redenen van nationale veiligheid bezwaar bestaat.

○ schriftelijke mededeling van de mogelijkheid tot het instellen van beroep

Ter uitvoering van art. 37, eerste lid, Vb behoort onder elke beschikking die volgens een der voorgeschreven modellen wordt opgemaakt (dus na de handtekening van de brigadecommandant) de volgende aantekening te worden geplaatst:

"Tegen deze beschikking kan beroep worden ingesteld bij de Minister van Justitie. Daartoe kan door de belanghebbende die in de beschikking is genoemd, of door diens wettelijke vertegenwoordiger, een aan die Minister gericht beroepschrift worden gezonden aan het adres Raamweg 47, 's-Gravenhage.

kennisgeving
van de beschik-
king aan de
belanghebbende

toezending
afschrift der
beschikking
aan Minister
van Justitie

Een beroepschrift moet met redenen zijn omkleed; het kan v
ingediend tot veertien dagen na de dag waarop de beschikki
ter kennis van de belanghebbende is gekomen. De beschikkin
of een gewaarmerkt afschrift van de beschikking moet worde
medegezonden".

Gewezen zij nog op de in art. 37, eerste lid, Vb neergeleg
verplichting voor de brigadecommandant om de beschikking o
verwijld ter kennis van de belanghebbende te brengen. Zulk
kan geschieden door uitreiking in persoon dan wel door m
van toezending van de beschikking bij aangetekend schrijv
Van de datum, waarop de beschikking ter kennis van de bela
hebbende is gekomen dient - zulks met het oog op het bepa
in art. 38, tweede lid, Vb - nauwkeurig aantekening te wor
gehouden in de administratie van de brigadecommandant.

Van elke beschikking van een brigadecommandant waarbij wor
geveigerd een vergunning of een grenskaart te verlenen, de
wel om de geldigheidsduur daarvan te verlengen, alsmede va
beschikkingen waarbij een zodanig document wordt verleend
verlengd onder van de aanvraag afwijkende beperkingen en v
alle beschikkingen waarbij een vergunning of een grenskaar
wordt ingetrokken, wordt een afschrift gezonden aan de hoo
afdeling Vreemdelingenzaken en Grenstewaking van het minis
van Justitie. Daarbij dient, voor zover de beschikking bet
een weigering dan wel een verlening of verlenging onder be
perkingen, een kopie van het desbetreffende aanvraagformul
te worden medegezonden.

Hoofdstuk IX. Uitvoering van het Nederlands-Duitse Grens- verdrag en van het Eems-Dollardverdrag

Op 1 augustus 1963 is in werking getreden het op 8 april 1
tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek
Duitsland gesloten Algemeen Verdrag tot regeling van met d
grens verband houdende vraagstukken en andere tussen beide
landen bestaande problemen (Trb. 1963, 67). Een onderdeel
dit verdrag vormen onder meer het Grensverdrag (Trb. 1960
en het Eems-Dollardverdrag (Trb. 1960, 69), welke verdrag

dus oveneens sedert 1 augustus 1963 van kracht zijn. In bijlage B 4 bij deze circulaire wordt een samenvattend overzicht gegeven van de bepalingen van laatstgenoemde verdragen voor zover deze van rechtstreeks belang zijn voor de uitoefening van de grensbewaking. Daarbij worden tevens aanwijzingen omtrent de uitvoering van de terzake betrekkelijke bepalingen van deze verdragen gegeven. Voorts zij in dit verband nog gewezen op het bepaalde in art. 4, aanhef en onder c en d, alsmede in bijlage 3b, onder f, VV.

De Minister van Justitie,
Sankalden

Bijlage B 1 bij de Vreemdelingencirculaire

Tekst van - en commentaar op - enige artikelen van de op 30 mei 1958 te 's-Gravenhage gesloten overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland noemens de samenvoeging van de grenscontrole en de instelling van de gemeenschappelijke spoorwegstations of van grensaflosstations aan de Nederlands-Duitse grens (Trb. 1958, 81).

Artikel 1

1. De beide landen zullen binnen het kader van deze Overeenkomst het overschrijden van de gemeenschappelijke grens in het spoorwegverkeer, wegverkeer en scheepvaartverkeer bespoedigen.
2. Te dien einde kunnen in elk der beide landen:
 - a) nationale grenscontrolekantoren van beide landen worden samengevoegd;
 - b) in treinen of op schepen gedurende de reis op bepaalde trajecten door beide landen grenscontroles worden verricht;
 - c) gemeenschappelijke spoorwegstations of aflosstations worden ingesteld.
3. Deze grenscontrolekantoren en deze spoorwegstations worden zoveel mogelijk in een gelijk aantal aan elke zijde van de grens gevestigd.
4. De bevoegde Ministers zullen in onderling overleg aanwijzen, verplaatsen, wijzigen of opheffen:
 - a) de samengevoegde nationale grenscontrolekantoren, hun ambtsgebied daaronder begrepen;
 - b) de trajecten, waarop in treinen of op schepen gedurende de reis door de ambtenaren van beide landen de grenscontrole kan worden uitgeoefend;
 - c) de gemeenschappelijke spoorwegstations.
5. De overeenkomstig het vierde lid getroffen regelingen worden door uitwisseling van diplomatieke nota's bevestigd en in werking gesteld.

Toelichting: De onderwerpelijke overeenkomst, welke beoogt het oponthoud tengevolge van de grenscontrole zoveel mogelijk te bekorten, schept de grondslag voor samenvoeging van deze controles ten aanzien van alle vormen van grensoverschrijdend

vervoer tussen Nederland en Duitsland, uitgezonderd het luchtvervoer. De overeenkomst voorziet mede in de mogelijkheid de vanwege elk van beide landen toegepaste grenscontroles ook op het grondgebied van het andere land te doen plaats vinden. In het algemeen zal daar samenvoeging van de grenscontrole plaats hebben, waar zij met het oog op de omvang en de intensiteit van het personen- of het goederenverkeer van voldoende belang is en verantwoord kan worden geacht. Een aanzienlijk aantal doorlaatposten is inmiddels samengevoegd; zij staan vermeld onder de in bijlage 1 bij het Voorschrift Vreemdelingen opgenomen doorlaatposten. Bij deze samenvoegingen wordt tevens een zone, als bedoeld in artikel 3 van de overeenkomst, aangewezen, waarin de ambtenaren bevoegd zijn de grenscontrole uit te oefenen.

Artikel 2

In deze Overeenkomst wordt verstaan onder de uitdrukking:

- 1) "grenscontrole": de uitvoering van alle wettelijke en administratieve bepalingen van beide landen, die toegepast kunnen worden bij de grensoverschrijding van personen en het binnenkomen en uitgaan van goederen en andere vermogensbestanddelen;
- 2) "gebiedsland": het land, op welks gebied de grenscontrole van het andere land geschiedt of op welks gebied zich de gemeenschappelijke spoorwegstations of grensaflossstations bevinden;
"nabuurland": het andere land;
- 3) "gemeenschappelijk spoorwegstation": een spoorwegstation, waar beide spoorwegdiensten de werkzaamheden, die nodig zijn in het grensoverschrijdende personen- en goederenverkeer, of een gedeelte daarvan, kunnen verrichten.

Toelichting: De in dit artikel opgenomen omschrijving van het begrip "grenscontrole" verzekert dat daar waar de grenscontrole door ambtenaren van het nabuurland in een in het gebiedsland gelegen zone wordt verricht (zie artikel 3), alle wettelijke en administratieve bepalingen van het nabuurland die voor toepassing vatbaar zijn bij de grensoverschrijding van personen volledig rechtskracht hebben, zulks zowel wat betreft de verplichtingen van de aan grenscontrole onderworpen personen als de bevoegdheden van ambtenaren.

Artikel 3

1. De ambtenaren van het nabuurland zijn binnen het kader van deze Overeenkomst bevoegd op de overeenkomstig artikel 1 aangewezen kantoren en trajecten - hierna "zone" genoemd - de grenscontrole op dezelfde voet als in hun eigen land te verrichten.
2. De zone kan omvatten:
 - a) in het spoorwegverkeer:
 - 1) een gedeelte van een station en zijn aanhorigheden;
 - 2) het baanvak tussen de grens en het grenscontrolekantoor;
 - 3) bij de grenscontrole tijdens de reis, de trein op het vorenbedoelde baanvak alsmede, indien daaraan behoefte bestaat, gedeelten van de stations, waar dat baanvak begint of eindigt;
 - b) in het wegverkeer:
 - 1) een gedeelte van de dienstgebouwen;
 - 2) gedeelten van de rijweg en de zijkanen daarvan, de bij de dienstgebouwen behorende platforms daaronder begrepen ("Rampen");
 - 3) opslagruimten;
 - 4) de weg tussen de grens en het grenscontrolekantoor;
 - c) in het scheepvaartverkeer:
 - 1) een gedeelte van de dienstgebouwen;
 - 2) gedeelten van de waterweg alsmede de kade- en haveninstallaties, aanlegplaatsen daaronder begrepen;
 - 3) opslagruimten;
 - 4) de waterweg tussen de grens en het grenscontrolekantoor;
 - 5) bij de grenscontrole op een schip gedurende de vaart, het schip alsmede het begeleidende controlevaartuig op de vorenbedoelde waterweg.

Artikel 4

1. De wettelijke en administratieve bepalingen van het nabuurland, die bij de grenscontrole toegepast kunnen worden, gelden in de zone zoals zij gelden in de gemeente onder welke de dienstonderdelen, die in het nabuurland met de grenscontrole zijn belast, ambtelijk ressorteren. Die gemeente wordt door de Regering van dat land aangewezen.

2. In de zin van de in het eerste lid bedoelde bepalingen van het nabuurland heeft in de zone grensoverschrijding plaats, zodra de grenscontrole van het land van uitgang is beëindigd.
3. Bij de overtreding van die bepalingen in de zone zijn de gerechtelijke instanties en de autoriteiten van het nabuurland tot strafvervolgning en berechting bevoegd, alsof de overtreding is begaan in de gemeente, onder welke de dienstonderdelen ambtelijk ressorteren.

Toelichting: Met toepassing van het eerste lid van dit artikel zijn inmiddels bij desbetreffende koninklijke besluiten (Stb. 1964, 79 en 1966, 193) de gemeenten aangewezen, waaronder de dienstonderdelen, die in het nabuurland met de grensbewaking zijn belast, ressorteren.

Het tweede lid van dit artikel bevat voor de toepassing van de bij de grenscontrole geldende wettelijke en administratieve bepalingen van het nabuurland in de zone de fictie dat, zodra de grenscontrole van het land van uitgang is beëindigd, in de zone de grensoverschrijding plaats heeft, ongeacht of de grens in feite al dan niet is overschreden. Dit betekent dat bij het binnenkomende verkeer - voor de toepassing van de bepalingen van het land van binnenkomst bij de grenscontrole in de zone - de grens reeds wordt geacht te zijn overschreden zodra de grenscontrole vanwege het gebiedsland (land van uitgang) heeft plaats gehad en dat bij het uitgaande verkeer - voor de toepassing van de bepalingen van het land van uitgang bij de grenscontrole in de zone - de grens eerst wordt geacht te zijn overschreden, zodra de grenscontrole vanwege het nabuurland (land van uitgang) heeft plaats gehad.

Hierdoor worden de personen en goederen, die in de zone door het nabuurland aan de grenscontrole worden onderworpen, voor de toepassing van de wettelijke en administratieve bepalingen van dat land, in het bijzonder voor het hanteren van de in die bepalingen gebezigde begrippen als invoer, uitvoer, binnenkomen en uitgaan in geheel dezelfde situatie gebracht, als had de grenscontrole ten aanzien van die personen en goederen op normale wijze in het nabuurland plaats.

Uit het vooropstellen van de geldigheid van de wettelijke en administratieve bepalingen vloeit voort dat de bij of krachtens die bepalingen aangewezen ambtenaren bevoegd zijn om op te treden.

Artikel 5

1. Bij de grenscontrole in de zone geschieden de ambtshandelingen van het land van uitgang vóór de dienovereenkomstige handelingen van het land van binnenkomst.
2. Voordat de grenscontrole bij uitgang door het nabuurland is beëindigd, zijn de autoriteiten van het gebiedsland niet bevoegd in de zone personen aan te houden of goederen en andere vermogensbestanddelen in beslag te nemen, welke aan die controle zijn onderworpen.
3. Nadat de grenscontrole bij binnenkomst door het nabuurland is aangevangen zijn de autoriteiten van het gebiedsland niet bevoegd in de zone personen aan te houden of goederen en andere vermogensbestanddelen in beslag te nemen, welke aan die controle zijn onderworpen, indien de ambtenaren van het nabuurland zelf die maatregel hebben genomen.

Artikel 6

1. De ambtenaren van het nabuurland mogen gelden, welke van geldboeten of van geheven rechten en kosten afkomstig zijn naar het grondgebied van dat land overbrengen. Hetzelfde geldt voor gelden, welke voor rekening van de spoorwegadministratie van het nabuurland in het gebiedsland voor het vervoer van personen, bagage en goederen worden geïnd.
2. De ambtenaren van het nabuurland mogen de door hen aangehouden of inbeslaggenomen goederen en andere vermogensbestanddelen naar het grondgebied van dat land overbrengen.

Artikel 7

De ambtenaren van het nabuurland zijn niet bevoegd op het gebied van het gebiedsland onderdanen van dit land aan te houden of hen naar het nabuurland terug te zenden. Zij mogen de personen echter voor een verhoor naar hun in het gebiedsland legen kantoor of, indien dit er niet is, naar de autoriteiten van het overeenkomstige dienstonderdeel van het gebiedsland overbrengen. Bij de overbrenging en het verhoor moet een ambtenaar van het gebiedsland aanwezig zijn.

Artikel 8

Aan personen, die door de ambtenaren van het land van binnenkomst worden teruggezonden, mag de terugkeer in het land van uitgang niet worden geweigerd.

Toelichting: De in dit artikel opgenomen bepaling beoogt te voorkomen, dat uitgaande personen die, na de daadwerkelijke grensoverschrijding, bij de personencontrole door de ambtenaren van het land van binnenkomst krachtens de in dat land geldende voorschriften niet worden toegelaten en naar het land van uitgang worden teruggezonden, in dat land niet wederom zouden worden opgenomen. De bepaling is in overeenstemming met de algemeen, dus ook bij niet samengevoegde grenscontrole, in het verkeer over de grens gevolgde gedragslijn.

Indien er tussen de ambtenaren van de beide landen verschil van opvatting mocht bestaan over de toepassing van deze bepaling, behoort in het gebiedsland aan het oordeel van de autoriteiten van dat land voorrang te worden toegekend. In geen geval zullen eigenmachtige handelingen van ambtenaren van het nabuurland in het gebiedsland tegen de wil van de autoriteiten van het gebiedsland geoorloofd zijn. Indien zich moeilijkheden omtrent de toepassing van deze bepaling voordoen, dient de dienstdoende ambtenaar, belast met de grensbewaking, op de wijze, voorgescreven in Deel H, onder 1. bij deze circulaire contact op te nemen met de hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking van het ministerie van Justitie, teneinde te vernemen hoe dient te worden gehandeld.

Artikel 9

1. De ambtenaren van beide landen verlenen elkaar zoveel mogelijk bijstand bij de uitvoering van hun taak in de zone, in het bijzonder om overtreding van de wettelijke en administratieve bepalingen, de grensoverschrijding betreffende, te voorkomen of op te sporen; zij delen elkaar daartoe zo snel mogelijk die inlichtingen mede, die voor de uitoefening van hun dienst van belang zijn.

2. Het bepaalde in het vorige lid laat onverlet de nationale wettelijke en administratieve bepalingen, op grond waarvan voor het verstrekken van inlichtingen in voorkomende gevallen een machtiging van andere autoriteiten is vereist.

Artikel 10

De autoriteiten van het gebiedsland verlenen aan de ambtenaren van het nabuurland bij de uitoefening van hun dienst dezelfde bescherming en bijstand als aan hun eigen ambtenaren.

Artikel 11

1. De ambtenaren van het nabuurland, die ter uitvoering van deze Overeenkomst hun dienst in het gebiedsland moeten uitoefenen, zijn vrij van pas- en visumformaliteiten.
2. Voor de grensoverschrijding om zich naar de plaats van hun dienstuitoefening te begeven, dienen zij slechts in het bezit te zijn van een ambtelijk bewijs, dat hun identiteit en dienstonderdeel vermeldt.

Toelichting: De onderwerpelijke bepaling is verwerkt in artikel 4, aanhef en onder e, alsmede in bijlage 3a, onder "Duitsland", van het Voorschrift Vreemdelingen.

Artikel 12

1. De ambtenaren van het nabuurland, die ter uitvoering van deze Overeenkomst hun dienst in het gebiedsland moeten uitoefenen, zijn verplicht in dat land hun dienstkleding of waarneembaar een ambtelijk onderscheidingsteken te dragen; zij mogen hun dienstwapens dragen met uitzondering van vuurwapens, maar mogen deze slechts gebruiken in geval van noodzakelijke verdediging.
2. De verplichting tot het dragen van dienstkleding of van een waarneembaar ambtelijk onderscheidingsteken bestaat niet voor de met het toezicht op de dienst belaste of andere ambtenaren van het nabuurland die zich slechts voor korte tijd voor de uitoefening van hun dienst in de zone begeven.

Bijlage B 2 bij de Vreemdelingscirculaire

Samenwerking tussen de Koninklijke Marechaussee te Terneuzen en het Waterschoutsambt te Gent met betrekking tot de uitvoer van de personencontrole op opvarenden van zeeschepen die de kanaalzone Gent-Terneuzen bevaren.

- a. Ten aanzien van schepen die anders dan rechtstreeks uit zee naar Belgisch gebied varen wordt door de controleren ambtenaar der Koninklijke Marechaussee te Terneuzen aan gezagvoerder een gesloten omslag overhandigd waarin zich bij de Koninklijke Marechaussee te Terneuzen ingeleverde plaren van de gecontroleerde bemannings- en passagierslijsten bevinden. Op deze omslag wordt een stempel aangebracht uit blijkt dat de controle te Terneuzen is geschied. Van de Waterschout te Gent wordt bedoelde omslag in ontvangst genomen als bewijs van vrijstelling van inreiscontrole te Gent.
 - b. Ten aanzien van schepen die rechtstreeks uit Belgisch gebied naar open zee vertrokken wordt door het Waterschoutsambt te Gent aan de gezagvoerder een gesloten omslag overhandigd waarin zich de exemplaren van de gecontroleerde bemannings- en passagierslijst bevinden. Vanwege de Koninklijke Marechaussee te Terneuzen wordt bedoelde omslag in ontvangst genomen als bewijs van vrijstelling van uitreiscontrole te Terneuzen.
 - c. Het Waterschoutsambt te Gent en de Koninklijke Marechaussee te Terneuzen dragen er zorg voor dat beide diensten uitwisseling over een exemplaar van de bemannings- en passagierslijsten beschikken.
 - d. Teneinde kosten te besparen blijven de vierkante datumstempels van beide uitvoerende diensten, n.l. het Waterschoutsambt te Gent en de Koninklijke Marechaussee te Terneuzen, in gebruik.
- De tekst van het doorlaatstempel luidt als volgt:

BENELUX 3

DOORLAATPOST

datum

KANAALZONE GENT-TERNEUZEN

IN / UIT

Ter onderscheiding worden de stempels, in gebruik bij de Koninklijke Marechaussee, voorzien van ONEVEN nummers (vanaf 1, 3 enz.), terwijl de stempels, in gebruik bij het Waterschoutsambt te Gent, worden voorzien van EVEN nummers (vanaf 2, 4 enz.).

- e. In afwachting van het totstandkomen van een unificatie van de bemanningslijsten wordt door beide diensten genoegen genomen met de thans in België en Nederland in gebruik zijnde lijsten. Aan de gezagvoerders zal een folder worden verstrekt waarin de voor het havengebied Gent-Terneuzen geldende voorschriften zijn opgenomen.
- f. Passagiers die in het bezit zijn van een voor binnenkomst in het Beneluxgebied geldig reisdocument en die voorkomen op een door de Koninklijke Marechaussee te Terneuzen gecontroleerde passagierslijst, mogen zich ook in België vrij van boord begeven. Indien echter op de passagierslijst staat aangetekend dat aan een passagier de toegang tot Nederland is geweigerd, stelt het Waterschoutsambt te Gent zich in verbinding met de Koninklijke Marechaussee te Terneuzen, teneinde - uiteraard vertrouwelijk - de reden van weigering te vernemen. Indien zulk een vreemdeling toestemming krijgt in België van boord te gaan, wordt hem vanwege het Waterschoutsambt te Gent uitdrukkelijk medegedeeld dat het hem niet is toegestaan zich zonder voorafgaande toestemming van de bevoegde Nederlandse autoriteiten naar Nederland te begeven. Op overeenkomstige wijze wordt gehandeld ten aanzien van passagiers, die door de Waterschout te Gent zijn gecontroleerd.
- g. Omtrent eventuele visumverlening aan passagiers van zeeschepen die behoren tot een der categorieën van personen, bedoeld in de Bijlage bij Deel 1 van de Benelux Verzameling Voorschriften, plegen het Waterschoutsambt te Gent en de Koninklijke Marechaussee te Terneuzen, alvorens contact op te nemen met de nationale visadiensten, zo nodig overleg met elkaar.

N.B. 1. Opgemerkt zij nog, dat de regeling inzake de bewegingsvrijheid van passagierende zeelieden voor wat het havengebied Gent-Terneuzen betreft aldus dient te worden geïnterpreteerd, dat de bemanningsleden van zich in

dit gebied bevindende zeeschepen, voor wie het bepaalde in artikel 44, eerste lid, Vb geldt, zich mogen ophouden in het gehele havengebied Gent-Terneuzen (dus zowel op Belgisch als op Nederlands gebied) en in de aan dit gebied grenzende gemeenten.

2. Geen grensbewaking wordt uitgeoefend ten aanzien van opvarenden van schepen die via de Westerschelde rechtstreeks uit open zee naar Antwerpen of omgekeerd varen.

Bijlage B 3 bij de Vreemdelingencirculaire

Tekst van en commentaar op de bepalingen van de op 3 juni 1960 te Bonn gesloten overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake het kleine grensverkeer (Trb. 1960, 162).

Hoofdstuk I

Het kleine grensverkeer buiten de officiële doorlaatposten om

Artikel 1

Aan bewoners van het grensgebied, die er op grond van plaatselijke omstandigheden een redelijk belang bij hebben, de gemeenschappelijke grens regelmatig buiten de officiële doorlaatposten om te overschrijden, kan hiertoe, alsmede tot verblijf in het andere deel van het grensgebied, toestemming worden verleend, zulks behoudens intrekking en volgens de bepalingen van deze overeenkomst.

Toelichting: De bewoners van het grensgebied, die voor de faciliteiten welke de overeenkomst biedt in aanmerking willen komen, moeten kunnen aantonen, dat zij er op grond van plaatselijke omstandigheden een redelijk belang bij hebben de grens regelmatig buiten de doorlaatposten om te overschrijden. Bij het slotprotocol van de terzake gehouden besprekingen is tussen de Nederlandse en de Duitse delegaties overeengekomen, deze bepaling op liberale wijze toe te passen.

Van een "redelijk belang op grond van plaatselijke omstandigheden" zal bv. reeds sprake zijn, indien de grensbewoner, om een aan de overzijde der grens gelegen buurtschap te bereiken, een aanmerkelijke omweg zou moeten maken, indien hij zich via de dichtstbij gelegen doorlaatpost zou moeten begeven.

De doeleinden, waarvoor de in de overeenkomst bedoelde bescheiden mogen worden afgegeven, zijn niet limitatief opgesomd.

Indien er uit hoofde van de geografische situatie voor de grensbewoner een redelijk belang voortvloeit, zich regelmatig buiten een doorlaatpost om naar het Duitse deel van het grensgebied te begeven, kan hij daartoe voor elk bona-fide doel in de gelegenheid worden gesteld.

- Overigens -

Overigens zal, voor wat de toepassing van deze bepaling betreft, veel moeten worden overgelaten aan de praktijk en aan een nauwe en goede samenwerking tussen de Nederlandse en de Duitse autoriteiten, als in de overeenkomst bedoeld.

De houder van een ingevolge de overeenkomst afgegeven document mag zich op grond daarvan in het gehele tegenoverliggende deel van het grensgebied ophouden. Voor wat de duur van het toegestane verblijf betreft blijft hij evenwel ondermeer onderworpen aan de in het andere land terzake geldende nationale voorschriften (zie artikel 15 der overeenkomst en de toelichting bij dat artikel).

De bepalingen van de overeenkomst zijn van toepassing ten aanzien van bewoners van het grensgebied, hetzij Nederlanders, hetzij vreemdelingen. Aangezien voor Nederlanders niet de verplichting geldt langs een Nederlandse doorlaatpost in- of uit te reizen zijn de bepalingen van de overeenkomst te hunnen aanzien voornamelijk van betekenis met het oog op grensoverschrijding buiten de Duitse doorlaatposten om.

In het algemeen mag worden aangenomen dat een Nederlander bewoner van het Nederlandse deel van het grensgebied is, indien hij in het bevolkingsregister van een der Nederlandse gemeenten, vermeld in de Annex van deze bijlage is ingeschreven. Ten aanzien van vreemdelingen kan zulks geacht worden het geval te zijn, indien zij houder zijn van een identiteitspapier waaruit blijkt dat het hun voor de duur van ten minste een jaar krachtens art. 9 Vw, dan wel krachtens een der bepalingen van art. 10 Vw, is toegestaan in Nederland te verblijven en het hoofd van plaatselijke politie van een der in de Annex van deze bijlage genoemde gemeenten in dat identiteitspapier de bij art. 40 Vb voorgeschreven aantekening heeft gesteld. In twijfelgevallen (bijv. indien de vergunning tot verblijf uitsluitend een kortere geldigheidsduur heeft in verband met de expiratie-datum van het paspoort van de vreemdeling dan wel indien het een vreemdeling beneden de leeftijd van 15 jaar betreft) waren bij het desbetreffende hoofd van plaatselijke politie nadere informaties terzake in te winnen.

Artikel 2

Het grensgebied wordt bij notawisseling vastgesteld.

Het kan bij notawisseling worden gewijzigd.

Toelichting: Het grensgebied, zoals dat bij nadere notawisseling tussen de Nederlandse en Duitse regering is vastgesteld, omvat de Nederlandse en de Duitse gemeenten, welke in alfabetische volgorde in de Annex bij deze bijlage zijn opgesomd.

Artikel 3

- (1) Als document voor de grensoverschrijding en voor het verblijf in het andere deel van het grensgebied geldt een vergunning volgens het model van bijlage 1, welke aan Nederlanders wordt verstrekt, indien zij in het bezit zijn van een geldig of een niet langer dan vijf jaar verlopen nationaal paspoort en aan Duitsers, indien zij in het bezit zijn van een geldig nationaal paspoort, een Kinderausweis of een Personalausweis van de Bondsrepubliek Duitsland.
- (2) Aan Nederlanders, die in het Nederlandse deel van het grensgebied woonachtig zijn en die op het tijdstip van de aanvraag geen nationaal paspoort bezitten, kan als document een grenskaart volgens het model van bijlage 2 worden verstrekt.
- (3) Voor bewoners van het grensgebied, die Nederlander noch Duitser zijn, geldt als document een vergunning volgens het model van bijlage 1, welke wordt verstrekt, indien zij in het bezit zijn van een reisdocument geldig voor het overschrijden van de gemeenschappelijke grens. Deze vergunning mag, tenzij door de wederzijdse bevoegde autoriteiten in een bepaald geval anders is overeengekomen, slechts dan worden verstrekt, indien de aanvrager zes maanden in het grensgebied woonachtig is.
- (4) Kinderen beneden de leeftijd van 16 jaar kunnen op verzoek in de vergunning (lid 1 en 3) of in de grenskaart (lid 2) van hun wettelijke vertegenwoordiger worden bijgeschreven;

- indien -

indien hun een eigen vergunning of een eigen grenskaart wordt verstrekt, moet het adres van de wettelijke vertegenwoordiger daarin worden vermeld.

Toelichting: De - volgens een gemeenschappelijk model vastgestelde - vergunningen en grenskaarten worden van Nederlandse zijde in gele kleur en van Duitse zijde in witte kleur uitgegeven. Zij zijn uitsluitend gesteld in de taal van het land van afgifte. In deze documenten is o.m. de verplichting van de houder vermeld, de vergunning of de grenskaart bij de grensoverschrijding en tijdens het verblijf in het andere deel van het grensgebied steeds bij zich te dragen en op vordering van een bevoegde ambtenaar te tonen.

De meeste grensbewoners zullen reeds in het bezit zijn van een reisdocumenten, waarmede zij via de doorlaatposten de grens kunnen passeren. Te hunnen aanzien kan worden volstaan met afgifte van een bij het paspoort of ander reis papier behorende vergunning tot het overschrijden van de grens buiten de doorlaatposten om, welke vergunning slechts geldig is tezamen met dat reisdocument (zie art. 3, eerste en derde lid).

Nederlanders, die op het tijdstip van de aanvraag geen paspoort bezitten, kunnen in het bezit worden gesteld van een speciaal document ten behoeve van deelname aan het kleine grensverkeer, t.w. een grenskaart (zie art. 3, tweede lid). Indien de houder van een grenskaart nadien in het bezit van een paspoort komt, mag hij van zijn grenskaart gebruik blijven maken, totdat de geldigheidsduur ervan verstreken is; hij is derhalve niet verplicht tussentijds een vergunning als bedoeld in het eerste lid van het onderwerpelijk artikel aan te vragen. De houders van een grenskaart mogen daarmede behalve op de in de kaart aangeduide plaats(en) de gemeenschappelijke grens tevens langs alle doorlaatposten overschrijden, uiteraard gedurende de tijden dat deze voor het verkeer zijn opengesteld, (zie art. 12 der overeenkomst).

Visumplichtige vreemdelingen kunnen op grond van het bepaalde in het derde lid van het onderwerpelijk artikel slechts aan het kleine grensverkeer deelnemen, indien zij in het bezit zijn van een geldig paspoort, voorzien van een geldig visum voor

binnenkomst in het andere land. In het aan het slot der besprekingen door de delegaties opgestelde protocol is uitdrukkelijk vastgelegd, dat de visumplichtige grensbewoners zich reeds in het bezit moeten hebben gesteld van een visum, alvorens een aanvraag om een vergunning ten behoeve van het kleine grensverkeer in te dienen. In verband hiermede mogen aanvragen om vergunningen, ingediend door in het Nederlandse deel van het grensgebied woonachtige, voor Duitsland visumplichtige vreemdelingen slechts in behandeling worden genomen, indien deze in het bezit zijn van een geldig Duits inreisvisum (voor meerdere reizen). De geldigheidsduur van de vergunning mag die van bedoeld visum niet overschrijden (zie artikel 4, eerste lid der overeenkomst).

In het algemeen mag aan bewoners van het grensgebied, die Nederlander noch Duitser zijn, slechts een vergunning worden verstrekt, indien zij 6 maanden in het grensgebied woonachtig zijn. In incidentele gevallen (met name indien de grensbewoner er een bijzonder belang bij heeft, zich buiten een doorlaantpost om naar het tegenoverliggende deel van het grensgebied te begeven) kunnen de "wederzijds bevoegde autoriteiten" overeenkomen dat van deze voorwaarde wordt afgeweken. Van Nederlandse zijde is als bevoegde autoriteit in de zin van artikel 3, derde lid, aangewezen de betrokken brigadecommandant der Koninklijke Marechaussee. Deze stelt zich terzake in verbanding met het betrokken Zollgrenzkommissariat. Betreft het een bewoner van het Duitse grensgebied, dan zal het desbetreffende voorstel aan de brigadecommandant worden gedaan door de bevoegde "örtliche Ordnungsbehörde" voorzover het een bewoner van het land Nordrhein-Westfalen betreft, of door de gemeente, voorzover het een bewoner van het land Niedersachsen betreft.

Voor het begrip "bewoner van het grensgebied", zie de toelichting bij artikel 1.

In verband met het bepaalde in artikel 3, vierde lid der overeenkomst zij opgemerkt dat kinderen beneden

16 jaar alleen dan voor afgifte van een eigen vergunning in aanmerking komen, indien zij over een te hunnen name afgegeven geldig reisdocument beschikken. Bijschrijving van kinderen in een vergunning of in een grenskaart kan, voor wat de voornamen betreft - met het oog op de beschikbare ruimte - eventueel geschieden door vermelding van de eerste voornaam voluit en van de voorletters der overige voornamen.

De Vreemdelingenwet voorziet niet in de mogelijkheid van heffing van legesgelden voor documenten ten behoeve van het kleine grensverkeer. Terzake mogen dus van Nederlandse zijde geen bedragen worden geheven.

Artikel 4

- (1) De geldigheidsduur van de vergunningen (artikel 3, lid 1 en 3) is hoogstens gelijk aan de tijdsduur gedurende welke de reisdocumenten op grond waarvan zij zijn afgegeven, het overschrijden van de gemeenschappelijke grens mogelijk maken.
- (2) De geldigheidsduur van de grenskaarten (artikel 3, lid 2) bedraagt ten hoogste vijf jaar; zij kunnen voor ten hoogste vijf jaar worden verlengd.

Toelichting: Op grond van het bepaalde in het eerste lid van het onderwerpelijke artikel zullen Nederlanders, die over een geldig paspoort beschikken, in het bezit kunnen worden gesteld van een vergunning met een maximale geldigheidsduur van 10 jaar, aangezien het Nederlandse paspoort nog gedurende 5 jaar na het verstrijken van de geldigheidsduur voor reizen naar Duitsland gebezigd kan worden (d.w.z. voor verblijven van korter dan 3 maanden, anders dan voor het verrichten van arbeid).

Met inachtneming van het vorenstaande kunnen de vergunningen en de grenskaarten in het algemeen worden afgegeven voor de maximale, in het onderwerpelijke artikel genoemde geldigheidsduur. Dit neemt uiteraard niet weg dat er in bijzondere gevallen aanleiding kan bestaan de geldigheidsduur van deze documenten te beperken. Ondermeer zal zulks het geval dienen te zijn, indien de

aanvrager er slechts gedurende een kortere periode een redelijk belang bij heeft de grens buiten de doorlaatposten om te overschrijden.

In het algemeen zal de geldigheidsduur van een krachtens de overeenkomst aan een vreemdeling af te geven vergunning die van een aan dezo verleende vergunning tot verblijf niet mogen overschrijden. Indien een vergunning als bedoeld in de overeenkomst wordt aangevraagd door een vreemdeling, wiens vergunning tot verblijf nog slechts voor korte duur geldig is, ware hem in overweging te geven eerst bij het desbetreffende hoofd van plaatselijke politie verlenging van de geldigheidsduur van zijn vergunning tot verblijf aan te vragen.

Tonslotte dient - zoals uit het bepaalde in het eerste lid van het onderwerpelijke artikel voortvloeit en in het slotprotocol van de besprekingen werd vastgelegd - bij de vaststelling van de geldigheidsduur der aan voor Duitsland visumplichtige vreemdelingen te verstrekken vergunningen tevens nog rekening te worden gehouden met de termijn, waarvoor het vereiste Duitse inreisvisum (voor meerdere reizen) is afgegeven; de geldigheidsduur der vergunning zal de duur, waarvoor het Duitse visum is verleend niet mogen overschrijden.

Bij verlenging van de geldigheidsduur van een vergunning of van een grenskaart dient de betrokken brigadecommandant zich ervan te overtuigen of de houder van het document nog steeds voldoet aan de voorwaarden voor de afgifte daarvan.

De verlenging behoort te worden aangevraagd met gebruikmaking van het formulier, bedoeld in artikel 5, eerste lid der overeenkomst. Indien op het verzoek gunstig wordt beslist, wordt de in het tweede lid van dat artikel bedoelde Duitse autoriteit (t.w. het bevoegde Zollgrenzkommissariat) van de verlenging op de hoogte gesteld door toezending van een exemplaar van het desbetreffende formulier. In de daarvoor bestemde ruimte onder "Nadere bijzonderheden" op de achterzijde van dat formulier dient te worden aangetekend dat het hier een verlenging betreft, zulks met vermelding van de datum van eerste afgifte en het nummer der vergunning of grenskaart.

Artikel 5

- (1) Verzoeken om afgifte van een vergunning of een grenskaart moeten op formulieren worden ingediend, die in het vereiste aantal moeten worden gesteld.
- (2) Indien gunstig op de aanvraag is beslist, wordt de bevoegde grensbewakingsautoriteit van de andere Partij daarvan onmiddellijk op de hoogte gesteld door toezending van een exemplaar van het aanvraagformulier. Indien een van de aanvraag afwijkende beslissing is genomen, worden de afwijkingen daarbij vermeld.

Toelichting: Bij de terzake gevoerde besprekingen met de Duitse autoriteiten werd uit praktische overwegingen besloten om geen voor beide Partijen uniform model voor een aanvraagformulier te ontwerpen. Dezerzijds is een formulier vastgesteld voor de aanvraag van Nederlandse vergunningen of grenskaarten. Dit formulier moet door de aanvrager in duplo worden ingediend. Als autoriteit, bevoegd tot het verlenen, of het verlengen van de geldigheidsduur, van vergunningen of grenskaarten is bij art. 33, eerste lid, Vb aangewezen de brigadecommandant der Koninklijke Marechaussee in wiens bewakingskring de aanvrager woonachtig is. Aan Duitse zijde zijn met de afgifte van genoemde documenten belast de "örtliche Ordnungsbehörde" voorzover het een bewoner van het land Nordrhein-Westfalen betreft of de betrokken gemeente, voorzover het een bewoner van het land Niedersachsen betreft. Indien bezwaar bestaat tegen de afgifte van een vergunning of een grenskaart door de autoriteiten van het andere land, kan artikel 6 der overeenkomst worden toegepast (zie de toelichting bij dat artikel). De mogelijkheid van voorafgaande raadpleging van de autoriteiten van het andere land is aanwezig in die gevallen, waarbij twijfel bestaat of tot afgifte van een vergunning of grenskaart kan worden overgegaan. In het bij de besprekingen tussen de delegaties opgestelde slotprotocol is uitdrukkelijk vastgelegd, dat in zodanige gevallen voorafgaand overleg met de - met het grenstoezicht belaste - autoriteiten van het andere land dient te worden gepleegd. Alvorens tot afgifte van een vergunning of van een grenskaart

over te gaan, dient de brigadecommandant steeds terzake het advies in te winnen van de bevoegde autoriteit van de dienst der invoerrechten en accijnzen, alsmede van het hoofd van plaatselijke politie van de woonplaats van aanvrager.

Na ontvangst van deze adviezen en van eventuele andere op grond daarvan door hem ingewonnen ambtsberichten (bijv. bij de officier van justitie, de ontvanger der belastingen, het bevolkingsregister ter plaatse) neemt de brigadecommandant een beslissing op de aanvraag. Indien gunstig op de aanvraag wordt beslist gaat de brigadecommandant over tot de afgifte van de vergunning of van de grenskaart en zendt hij tegelijkertijd een exemplaar van het desbetreffende aanvraagformulier, hetwelk volledig dient te zijn ingevuld, aan het bevoegde Zollgrenzkommissariat. Het andere exemplaar blijft in zijn administratie berusten.

De beslissing van de brigadecommandant kan eveneens een gedeeltelijke inwilliging van het verzoek inhouden. Dit kan bijv. het geval zijn, indien het "redelijk belang" van de aanvrager (zie artikel 1 der overeenkomst) naar de mening van de brigadecommandant aanleiding geeft tot beperking van de aangevraagde geldigheidsduur van het document, tot het toestaan van slechts één plaats voor grensoverschrijding in stede van meerdere of tot beperking van de tijden, waarbinnen de grensoverschrijding mag plaats vinden. In zulke gevallen dienen de afwijkingen op het aanvraagformulier te worden vermeld (zie artikel 5, tweede lid, der overeenkomst).

Van een weigering behoeft geen kennis te worden gegeven aan de autoriteit van het andere land. Wel dient van zodanige beslissing door middel van toezending van een kopie van het aanvraagformulier en van een afschrift van de betreffende beschikking mededeling te worden gedaan aan de hoofdafdeling Vreemdelingen-zaken en Grensbewaking van het ministerie van Justitie.

Opgemerkt zij nog dat een goede samenwerking tusschen de brigadecommandanten en de plaatselijke arbeidsbureaus met het oog op de toepassing van de bepalingen van de overeenkomst van groot belang is. Indien uit de kopieën der van Duitse zijde ontvangen exemplaren der aanvraagformulieren blijkt, dat de houder van de vergunning arbeid in het Nederlandse grensgebied wil verrichten,

dient bij het betrokken arbeidsbureau te worden geïnformeerd of de eventueel vereiste werkvergunning is of zal worden verleend. Indien dit laatste niet het geval is, kan zulks voor de brigadecommandant aanleiding geven tot het doen van een mededeling aan de Duitse autoriteiten, als bedoeld in artikel 6 der overeenkomst.

Artikel 6

Indien de bevoegde autoriteit van de ene Partij aan de bevoegde autoriteit van de andere Partij mededeelt, dat zij aan een bewoner van het andere deel van het grensgebied geen toestemming zal verlenen tot overschrijding van de grens buiten de officiële doorlaatposten om, zal de bevoegde autoriteit van de andere Partij de vergunning weigeren of intrekken. Hetzelfde geldt in de gevallen bedoeld in artikel 3, lid 2.

Toelichting: Aangezien ingevolge het bepaalde in artikel 5 der overeenkomst als regel de autoriteit van het andere land eerst een exemplaar van het aanvraagformulier ontvangt nadat reeds gunstig op de aanvraag is beslist, zal bij de toepassing van de onderwerpelijke bepaling doorgaans van intrekking en slechts bij uitzondering van weigering sprake zijn. Weigering is bijv. denkbaar, wanneer uit het in twijfelgevallen te plegen vooroverleg (zie de toelichting bij artikel 5) gebleken is, dat de aanvrager door het andere land als ongewenst wordt beschouwd of indien de bevoegde autoriteit van het ene land eigener beweging aan die van het andere heeft medegedeeld, dat een bepaalde persoon niet op een vergunning of een grenskaart zal worden toegelaten, zo deze mocht worden afgegeven.

Zoals uit de redactie van het artikel blijkt, kan de mededeling (waarop weigering of intrekking dient te volgen) niet alleen plaats vinden indien het een persoon betreft, die als ongewenst vreemdeling beschouwd wordt (en die derhalve ons land in het geheel niet mag binnenkomen) doch ook indien er alleen bezwaar bestaat tegen ongecontroleerde binnenkomst van een bepaalde persoon (nl. buiten de doorlaatposten om). Dit laatste kan bijv.

het geval zijn, indien de vreemdeling alleen verdacht wordt van smokkelen of bij toename van de grenscriminaliteit onder de opgeschoten jeugd.

Opgave van de gronden, waarop de mededeling berust, is in casu niet voorgeschreven (zie echter artikel 8 der overeenkomst en de bij dat artikel gegeven toelichting).

Bevoegde autoriteiten in de zin van het onderwerpelijke artikel zijn, voor wat Nederland betreft, de betrokken brigadecommandanten der Koninklijke Marechaussee.

Mededelingen in de zin van dit artikel worden van Duitse zijde aan de betrokken brigadecommandanten gedaan, hetzij door het bevoegde Zollgrenzkommissariat, hetzij door de örtliche Ordnungsbehörde (in het land Nordrhein-Westfalen) of de gemeente (in het land Niedersachsen), al naar gelang er bezwaren bestaan uit grensbewakingsoogpunt of uit een oogpunt van vreemdelingentoezicht.

Daarentegen dienen de brigadecommandanten de bedoelde mededelingen steeds te richten aan de desbetreffende "örtliche Ordnungsbehörde" (Nordrhein-Westfalen) of gemeente (Niedersachsen).

De brigadecommandant die een mededeling in de zin van dit artikel van de bevoegde Duitse autoriteiten ontvangt is verplicht om hetzij de vergunning of de grenskaart te weigeren hetzij deze in te trekken (zie de artt. 34, eerste lid, onder b en 35, eerste lid, onder b, Vb).

Wordt nadien wederom een aanvraag ingediend door dezelfde persoon, dan zal de brigadecommandant zich - waar het hier een twijfelgeval betreft - als regel eerst met de autoriteiten van het andere land dienen te verstaan alvorens eventueel gunstig op de aanvraag te beslissen.

Artikel 7

Van de intrekking van een vergunning of een grenskaart wordt onverwijld mededeling gedaan aan de bevoegde autoriteit van de andere Partij.

- Toelichting -

Toelichting: De in dit artikel bedoelde kennisgeving dient niet alleen te worden gedaan indien de intrekking het gevolg is van een mededeling, bedoeld in artikel 6 der overeenkomst, doch ook indien de vergunning of de grenskaart op andere gronden is ingetrokken.

De betrokken brigadecommandant der Koninklijke Marechaussee dient de in het onderwerpelijke artikel bedoelde mededeling te doen aan het bevoegde Zollgrenzkommissariat. Van de intrekking van Duitse vergunningen ontvangt hij mededeling van de desbetreffende "örtliche Ordnungsbehörde" (in het land Nordrhein-Westfalen) of gemeente (in het land Niedersachsen).

De gronden der intrekking behoeven niet aan de Duitse autoriteiten te worden medegedeeld.

Van elke intrekking zal behalve aan de bovengenoemde Duitse autoriteit, tevens mededeling worden gedaan aan de hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking van het ministerie van Justitie, zulks door middel van toezending van een afschrift van de desbetreffende beschikking.

Artikel 8

In geval van misbruik kunnen de ambtenaren, belast met het grens-toezicht, van de ene Partij een vergunning of een grenskaart van de andere Partij voorlopig inhouden; deze wordt onder vermelding van de reden van inhouding onverwijld toegezonden aan de bevoegde autoriteit van de andere Partij.

Toelichting: Ingevolge artikel 11, tweede lid der overeenkomst zijn in Nederland zowel de ambtenaren der invoerrechten en accijnzen als de ambtenaren der Koninklijke Marechaussee bevoegd tot voorlopige inhouding; aan Duitse zijde berust deze bevoegdheid uitsluitend bij de ambtenaren der douane.

De voorlopige inhouding van het document kan slechts op grond van "misbruik" plaats vinden. In die gevallen, waarin twijfel rijst of van misbruik kan worden gesproken, zoals bijv. bij gevaar voor misbruik, zal het aanbeveling verdienen niet met toepassing van dit artikel tot voorlopige inhouding over te gaan,

doch ware de betrokken brigadecommandant terzake te informeren, opdat deze kan beslissen of er voldoende grond aanwezig is tot toepassing van artikel 6 der overeenkomst.

Ter verzekering van een uniforme toepassing van het onderwerpelijke artikel dienen door de grensbewakingsambtenaren ingehouden bescheiden ten behoeve van het kleine grensverkeer steeds te worden toegezonden aan de betrokken brigadecommandant der Koninklijke Marechaussee, die zorg draagt voor de doorzending daarvan aan de Duitse autoriteit, die de vergunning heeft afgegeven. Indien hij daartoe voldoende aanleiding vindt kan de brigadecommandant daarbij tevens een mededeling doen als bedoeld in artikel 6 der overeenkomst.

De reden van de inhouding dient aan de andere Partij te worden medegedeeld. Laatstbedoelde verplichting geldt niet, indien bij de toezending van het ingehouden document aan de autoriteit van het andere land de in artikel 6 bedoelde mededeling wordt gedaan (gevolgd door verplichte intrekking van het document). Deze mededeling behoeft immers niet gemotiveerd te zijn (zie de toelichting bij artikel 6).

Artikel 9

Op de plaatsen, vermeld in de vergunningen of de greßskaarten (artikel 3), mag de grens tussen 6 en 23 uur worden overschreden. Indien de wederzijds bevoegde grensbewakingsautoriteiten andere tijden hebben vastgesteld, moet dit door de autoriteit van afgifte op het document worden vermeld.

Toelichting: Als regel zal de grensoverschrijding op de toegestane plaatsen tussen 6 en 23 uur kunnen plaats vinden. Na onderling overleg tussen de grensbewakingsautoriteiten (als zodanig bevoegd zijn van Nederlandse zijde aangewezen de brigadecommandanten der Koninklijke Marechaussee en van Duitse zijde de "Zollgrenzkommissariate") kunnen zowel ruimere als meer beperkte tijden worden vastgesteld. Indien van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt moeten de afwijkende tijden in de kaart

of vergunning worden vermeld. Zulks dient te geschieden op de voorzijde der vergunning of kaart bij de aanduiding van de toegestane plaats(en) van grensoverschrijding. Op de achterzijde van het aanvraagformulier dient daarvan eveneens een aantekening te worden gesteld in de daarvoor bestemde ruimte.

De houder van een vergunning of van een grenskaart mag bovendien de grens overschrijden langs alle doorlaatposten, gedurende de tijden dat deze voor het verkeer zijn geopend; de houder van een vergunning op grond van het feit dat hij tevens in het bezit dient te zijn van een geldig grensoverschrijdingsdocument (eventueel met visum) en de houder van een grenskaart ingevolge het bepaalde in artikel 12 der overeenkomst.

Grensoverschrijding langs een doorlaatpost op tijden, waarop deze niet voor het verkeer is opengesteld, dient te worden beschouwd als grensoverschrijding buiten een doorlaatpost om. De houder van een vergunning of grenskaart mag derhalve van zulk een faciliteit slechts gebruik maken, indien de toestemming daartoe uit het vermelde op de vergunning of de grenskaart blijkt.

Het vorenstaande is uiteraard slechts van betekenis voor zover het personen betreft aan wie het niet reeds uit anderen hoofde is toegestaan om buiten de doorlaatposten om de Nederlands-Duitse grens te overschrijden. In dit verband zij er nogmaals op gewezen dat, voor wat Nederland betreft, Nederlanders niet verplicht zijn zich bij het overschrijden van de Nederlands-Duitse grens langs een doorlaatpost te begeven.

Artikel 10

De Partijen zullen elkander langs diplomatieke weg gedetailleerd ervan in kennis stellen, wie de bevoegde autoriteiten in de zin van artikel 3, lid 3, tweede volzin en de artikelen 6, 7 en 8 zijn.

- Toelichting -

Toelichting: De desbetreffende nota's werden op 28 juni 1961 gewisseld.

Van Nederlandse zijde zijn in alle in het onderwerpelijke artikel genoemde gevallen aangewezen de betrokken brigadecommandanten der Koninklijke Marechaussee.

Van Duitse zijde zijn aangewezen nu eens de Zollgrenzkommissariate, dan weer de "örtliche Ordnungsbehörde" (Nordrhein-Westfalen) of de "Gemeinde" (Niedersachsen). Terzake moge worden verwezen naar de toelichting op de desbetreffende artikelen.

Artikel 11

- (1) De bevoegde grensbewakingsautoriteiten, bedoeld in artikel 5, lid 2 en in artikel 9 zijn: in het Koninkrijk der Nederlanden, de bevoegde autoriteiten der Koninklijke Marechaussee, in de Bondsrepubliek Duitsland, de bevoegde douaneautoriteiten.
- (2) Ambtenaren, belast met het grenstoezicht, bedoeld in de artikelen 8 en 14 zijn:
 - in het Koninkrijk der Nederlanden, de ambtenaren der invoerrechten en accijnzen en der Koninklijke Marechaussee;
 - in de Bondsrepubliek Duitsland, de ambtenaren der douane.

Toelichting: De bevoegde autoriteiten der Koninklijke Marechaussee als bedoeld in het eerste lid van dit artikel zijn de betrokken brigadecommandanten. De bevoegde Duitse douaneautoriteiten in de zin van dit artikellid zijn de competente Zollgrenzkommissariate.

Het tweede lid van het onderwerpelijke artikel heeft betrekking op de ambtenaren, belast met de uitoefening van de grensbewaking c.q. het douanetoezicht in het grensgebied. Verwezen zij overigens naar het commentaar op de aangehaalde artikelen.

Hoofdstuk II

Het kleine grensverkeer langs de officiële doorlaatposten

Artikel 12

Houders van grenskaarten (artikel 3, lid 2) mogen de grens langs alle officiële doorlaatposten overschrijden.

Toelichting: De artikelen 12 tot en met 14 vormen uitzonderingen op de regel, dat van klein grensverkeer alleen sprake is, indien de grens buiten de doorlaatposten om wordt overschreden (zie de toelichting op artikel 1).

Artikel 12 geeft aan de houders van een grenskaart (dit kunnen ingevolge artikel 3, lid 2, alleen zijn Nederlanders, die niet over een - geldig of ten hoogste 5 jaar verlopen - paspoort beschikken) de bevoegdheid om daarmee de grens ook via de doorlaatposten te overschrijden. De bepaling is nog van betekenis met het oog op het overschrijden van de grens via Duitse doorlaatposten. Uiteraard is deze overschrijding via de Duitse doorlaatposten alleen toegestaan, gedurende de tijden dat deze voor het verkeer zijn geopend, tenzij in een bepaald geval een andere tijd op de kaart mocht zijn aangegeven. Voor de houders van vergunningen was een bepaling, als opgenomen in het onderwerpelijke artikel overbodig, aangezien deze ingevolge artikel 3, eerste of derde lid, altijd reeds in het bezit moeten zijn van een document, waarmee zij de gemeenschappelijke grens langs alle doorlaatposten mogen overschrijden.

Artikel 13

- (1) Aan bewoners van het grensgebied, die niet in het bezit zijn van een geldig grensoverschrijdingsdocument, kan een doorlaatbewijs volgens het model van bijlage 3 worden verstrekt, indien de autoriteit van afgifte verklaart, dat de op het doorlaatbewijs vermelde personen hen bekend zijn, zulks teneinde hen in staat te stellen de grens groepsgewijs te overschrijden en ten hoogste twee dagen in het andere deel van het grensgebied te verblijven.

- (2) In een doorlaatbewijs worden ten minste vijf en ten hoogste vijftig personen opgenomen. De namen moeten in alfabetische volgorde worden vermeld. De reisleider, wiens naam boven aan de lijst dient te worden geplaatst, moet in het bezit zijn van een van de in artikel 3, lid 1 of 2, genoemde documenten.
- (3) De grensoverschrijding is slechts toegestaan langs de op het doorlaatbewijs vermelde officiële doorlaatposten.

Toelichting: Deze bepaling is hoofdzakelijk van belang voor de bewoners van het Nederlandse grensgebied, aangezien de Duitse grensbewoners volgens de Duitse nationale voorschriften vrijwel steeds in het bezit dienen te zijn van een geldig grensoverschrijdingsdocument, zodat het onderwerpelijke artikel niet op hen van toepassing is.

Met dit artikel wordt in het bijzonder beoogd, faciliteiten te scheppen ten behoeve van schoolkinderen, ouders van dagen, leden van verenigingen (muziekkorpsen, schuttersverenigingen e.d.), die een uitstapje naar het andere deel van het grensgebied willen maken en van wie velen niet in het bezit zullen zijn van een voor grensoverschrijding geldig document. Ook voor bedevaartgangers en groepen toeristengrensbewoners kan het onderwerpelijke artikel van belang zijn.

Grensbewoners die geen Nederlander of Duitser zijn kunnen, indien zij op een doorlaatbewijs staan bijgeschreven, de grens eveneens zonder individueel document overschrijden. Alleen de reisleider die - zoals uit de verwijzing naar artikel 3, lid 1 of 2 blijkt - de Nederlandse of de Duitse nationaliteit moet bezitten, dient houder te zijn van een voor grensoverschrijding geldig paspoort of van een grenskaart.

Zelfs visumplichtige vreemdelingen mogen op een doorlaatbewijs worden ingeschreven; in dat geval behoeven zij voor binnenkomst in het andere deel van het grensgebied niet in het bezit van een visum te zijn (zulks in tegenstelling dus tot de houders van vergunningen - zie de toelichting bij artikel 3).

Imperatief is voorgeschreven dat het verblijf in het andere deel van het grensgebied ten hoogste twee dagen mag bedragen. De bepalingen inzake afgifte en intrekking van vergunningen en

- grenskaarten -

grenskaarten zijn niet van overeenkomstige toepassing verklaard op doorlaatbewijzen. Voorschriften omtrent intrekking worden overbodig geacht, aangezien zulks in de praktijk wel nimmer zal plaats vinden. Wederzijdse informatie omtrent de afgifte was evenmin noodzakelijk, daar de grensoverschrijding steeds via een doorlaatpost moet plaatsvinden (zie het derde lid van het onderwerpelijke artikel).

Ingevolge het bepaalde in het eerste lid dienen de op het doorlaatbewijs vermelde personen bij de autoriteit van afgifte bekend te zijn; hiermede wordt uiteraard bedoeld dat de autoriteit, die het document afgeeft, zich ervan dient te overtuigen, dat alle deelnemers aan de reis te goeder naam en faam bekend staan. De met betrekking tot de doorlaatbewijzen te vervullen administratieve formaliteiten zijn tot een minimum beperkt. De reis-leider behoeft slechts in het bezit te zijn van één exemplaar van het doorlaatbewijs, hetwelk hij bij de grensoverschrijding - zowel aan de Nederlandse als aan de Duitse ambtenaren - dient te tonen. Bij terugkeer dient het doorlaatbewijs door de aan de doorlaatpost dienstdoende ambtenaren van het land van afgifte te worden ingenomen en te worden teruggezonden aan de autoriteit, die het heeft afgegeven.

De reis-leider dient de naamlijst op de binnenzijde van het doorlaatbewijs alfabetisch in te vullen, zulks met inachtneming van de aanwijzingen van de brigadecommandant. Met het oog op de beschikbare ruimte kan hij daarbij eventueel volstaan met vermelding van de eerste voornaam voluit en de voorletters van de overige voornamen in plaats van de volledige voornamen. De voorzijde van het doorlaatbewijs wordt steeds door de brigadecommandant ingevuld aan de hand van een door de reis-leider in te vullen aanvraagformulier. Dit formulier, waarvan het model mijnerzijds is vastgesteld, blijft na de afgifte van het doorlaatbewijs in de administratie van de brigadecommandant berusten.

Artikel 14

Politieambtenaren en ambtenaren, belast met het grenstoezicht die hun standplaats in het grensgebied hebben, kunnen voor

- geoorloofde -

geoorloofde dienstreizen met hun ambtelijk identiteitsbewijs de grens langs de officiële doorlaatposten overschrijden en in het andere deel van het grensgebied verblijven.

Toelichting: Deze bepaling mag in geen geval aldus worden geïnterpreteerd, dat de politie- en grensbewakingsambtenaren daaraan bepaalde bevoegdheden zouden kunnen ontleenen tot het verrichten van gezagsdaden op het grondgebied van de andere Staat. Gedacht is slechts aan grensoverschrijding - via de doorlaatposten - teneinde binnen het kader van de op dit punt bestaande regelingen en afspraken contact op te nemen met de politie-, douane- of grensbewakingsautoriteiten van het andere land, ter bespreking van gemeenschappelijke belangen met het oog op de bestrijding der grenscriminaliteit, het douanetoezicht of de grensbewaking (zie ook bijlage 3a, VV, onder "Duitsland").

Hoofdstuk III

Algemene bepalingen

Artikel 15

Deze overeenkomst laat onverlet de voorschriften van beide Partijen betreffende:

- a) de in-, uit- en doorvoer van goederen en vervoermiddelen, in het bijzonder de douane- en deviezenbepalingen;
- b) het verblijf en het verrichten van arbeid door vreemdelingen in het gebied van elk der beide Partijen.

Toelichting: De thans in beide landen van kracht zijnde douanebepalingen bevatten faciliteiten ten behoeve van de grensbewoners.

Grensbewoners, die met een vergunning of een grenskaart het andere land zijn binnengekomen zijn onderworpen aan de in dat land geldende voorschriften inzake aanmelding bij de politie, het aanvragen van verblijfstitels enz.

In de onderwerpelijke overeenkomst is geen bepaling opgenomen

- inzake -

inzake de op grond van een vergunning of een grenskaart toegestane maximale duur van het verblijf in het tegenoverliggende deel van het grensgebied. Aard en strekking van de overeenkomst brengen echter met zich mede dat dit verblijf telkenmale slechts van korte duur mag zijn, zulks mede gelet op het doel waarvoor het document werd verstrekt. Indien geconstateerd wordt dat de houder van een vergunning of een grenskaart zich meermalen gedurende langere tijd (bijv. meer dan 7 dagen) in het grensgebied ophoudt, zou er aanleiding kunnen zijn om intrekking der vergunning of grenskaart te overwegen. In dat geval immers zal de betrokkene er kennelijk geen redelijk belang (meer) bij hebben, de grens regelmatig anders dan langs een doorlaatpost te overschrijden.

Voorts blijft, op dezelfde voet als voorheen, een vergunning vereist voor het mogen doen verrichten van arbeid door vreemdelingen in het grensgebied (zie ook het gestelde aan het slot van de toelichting bij artikel 5 der overeenkomst).

Artikel 16

Elk der beide Partijen behoudt zich het recht voor, de toegang tot en het verblijf op haar grondgebied te weigeren aan personen die zij als ongewenst beschouwt.

Toelichting: Het betreft hier een gebruikelijke clause, zoals deze ook voorkomt in de onderscheidene overeenkomsten betreffende de afschaffing van de paspoort- en visumplicht. Het ongewenst zijn of ongewenst worden van de houder van een document voor het kleine grensverkeer zal uiteraard steeds grond opleveren voor intrekking van dat document c.q. het doen van een mededeling aan de autoriteiten van het andere land als bedoeld in artikel 6 der overeenkomst, leidende tot intrekking daarvan.

Artikel 17

Beide Partijen zullen te allen tijde zonder formaliteiten de terugkeer tot hun grondgebied toestaan aan personen die

krachtens de faciliteiten van deze overeenkomst op het gebied van de andere Partij verblijven.

Toelichting: Blijkens de woorden "zonder formaliteiten" behoeven de teruggave en de overname niet langs diplomatieke weg ahangig te worden gemaakt, doch kunnen deze in rechtstreeks overleg tussen de wederzijdse grensautoriteiten plaats vinden. De terugnameverplichting krachtens de onderwerpelijke overeenkomst vervalt echter zodra aan een persoon, die met een vergunning of een grenskaart het tegenoverliggende deel van het grensgebied is binnengekomen, uit anderen hoofde verblijf in het desbetreffende land wordt toegestaan (voor wat Nederland betreft kan zulks ondermeer blijken uit de afgifte van een vergunning tot verblijf). Een en ander geldt uiteraard onverminderd de terugnameverplichtingen, voortvloeiende uit andere overeenkomsten.

Artikel 18

Elk der beide Partijen kan op gronden van openbare orde of veiligheid de toepassing van deze overeenkomst tijdelijk opschorten. De opschorting wordt aan de andere Partij onverwijld langs diplomatieke weg medegedeeld. Hetzelfde geldt, wanneer deze maatregel wordt opgeheven.

Toelichting: Een opschorting van de bepalingen der overeenkomst zou o.m. denkbaar zijn in tijden van politieke onrust, bij stakingen van grote omvang of in geval van plotselinge toename van het aantal illegale grensoverschrijdingen, waardoor verscherping van het grenstoezicht noodzakelijk zou zijn.

Hoofdstuk IV

Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 19

- (1) Het tijdstip van inwerkingtreding van deze overeenkomst wordt bij notawisseling vastgesteld.

- (2) De overeenkomst kan door beide Partijen te allen tijde met een termijn van zes maanden vóór afloop van een kalenderjaar worden opgezegd.

Toelichting: Bij notawisseling is het tijdstip van inwerkingtreding der overeenkomst bepaald op 1 juli 1961.

Artikel 20

- (1) Met ingang van de datum waarop deze overeenkomst in werking treedt, vervalt de bestaande regeling inzake de afgifte van passen voor grensverkeer.
- (2) Passen voor grensverkeer afgegeven vóór de inwerkingtreding van deze overeenkomst, blijven geldig, totdat de termijn, waarvoor deze zijn afgegeven, verstreken is; de geldigheidsduur ervan mag niet verlengd worden.

Toelichting: Met de in het eerste lid vermelde regeling wordt bedoeld het "agreement regarding the issue of frontier passes for crossing the Netherlands/German frontier" van 15 oktober 1949.

Annex behorende bij Bijlage B 3 bij de Vreemdelingencirculaire

Lijst van Nederlandse en Duitse gemeenten die ingevolge het bepaalde in artikel 2 van de Overeenkomst van 3 juni 1960 tussen Nederland en de Bondsrepubliek Duitsland inzake het kleine grensverkeer, tot het grensgebied behoren.

A. Nederlandse gemeenten

<u>Gemeente</u>	<u>Brigade</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Brigade</u>
<u>PROV. GRONINGEN</u>	<u>Kon. Mar</u>		<u>Kon. Mar</u>
Appingedam	Delfzijl	<u>PROV. DRENTHE</u>	
Baflo	Groningen	Borger	Assen
Beerta	Nieuweschkans	Coevorden	Coevorden
Bellingwedde	Nieuweschkans	Dalen	Coevorden
Bierum	Delfzijl	Emmen	Ter Apel
Delfzijl	Delfzijl	Hoogeveen	Coevorden
Finstervolde	Nieuweschkans	Odoorn	Ter Apel
Kantens	Delfzijl	Oosterhesselen	Coevorden
Loppersum	Delfzijl	Schoonebeek	Coevorden
Meeden	Nieuweschkans	Sleen	Coevorden
Middelstum	Delfzijl	Westerbork	Assen
Midwolda	Nieuweschkans	Zweelo	Coevorden
Nieuwe Pekala	Ter Apel		
Nieuweschkans	Nieuweschkans	<u>PROV. OVERIJSSSEL</u>	
Nieuwolda	Delfzijl	Almelo	Oldenzaal
Oosterbroek	Groningen	Avereest	Zwolle
Oude Pekala	Ter Apel	Borne	Oldenzaal
Scheemda	Nieuweschkans	Delden (Ambt)	Oldenzaal
Slochteren	Groningen	Delden (Stad)	Oldenzaal
Stadskanaal	Ter Apel	Denekamp	Denekamp
Stedum	Delfzijl	Diepenheim	Oldenzaal
Ten Boer	Groningen	Enschede	Oldenzaal
Termunten	Delfzijl	Gramsbergen	Denekamp
Uithuizen	Delfzijl	Haaksbergen	Oldenzaal
Uithuizermeden	Delfzijl	Ham (Den)	Schalkhaar
Usquert	Delfzijl	Hardenberg	Denekamp
Veendam	Groningen	Hellendoorn	Schalkhaar
Vlagtwedde	Ter Apel	Hengelo	Oldenzaal
Warffum	Groningen	Losser	Oldenzaal
Winschoten	Nieuweschkans	Oldenzaal	Oldenzaal
't Zandt	Delfzijl	Ommer	Zwolle
Zuidwolde	Coevorden	Ootmarsum	Denekamp
21e Wijk.Vc.			

BS
21e Wijk. Vc. 18.

Wesley C. Kelly
Don't you know

Hy/ys 13-2-46

Bijlage B 4 bij de Vreemdelingencirculaire

Uitvoering van het Nederlands-Duitse Grensverdrag
en van het Eems-Dollardverdrag.

1. Doorgaand verkeer

Ingevolge artikel 33 van het Grensverdrag staat de Bondsrepubliek Duitsland - op de voet van de artikelen 34 t/m 49- verkeer toe van personen en goederen met of zonder middelen van vervoer van Nederland naar Nederland over de wegen

- a) Schinveld-Koningsbosch
- b) Lobith-Elten-Beek
- c) Lobith-Elten-Babberich
- d) Lobith-Elten-Nederland via autoweg E 36
- e) Spijk (grenssteen 660)-Elten-Beek
- f) Spijk (grenssteen 660)-Elten-Babberich
- g) Spijk (grenssteen 660)-Elten-Nederland via autoweg E 36,

voor ~~over~~ deze wegen over het grondgebied van de Duitse Bondsrepubliek lopen (doorgaand verkeer).

Artikel 34 bepaalt dat het doorgaand verkeer wordt toegestaan ongeacht de nationaliteit van de personen en de plaats van herkomst of bestemming van de goederen en de middelen van vervoer.

Op grond van artikel 35 is het niet geoorloofd tijdens de doortocht af te wijken van de voor het doorgaand verkeer bestemde weggedeelten, stil te staan, personen op te nemen of af te zetten, of goederen te laden, te lossen of over te laden.

A. De weg Schinveld-Koningsbosch.

Ingevolge het bepaalde in het tweede lid van art.49 van het verdrag worden nog slechts motorrijtuigen met of zonder aanhangwagens alsmede rijwielen met hulpmotor tot het verkeer op de weg Schinveld-Koningsbosch toegelaten.

Duitsland ziet op deze weg af van iedere controle aan de grens. Een document voor grensoverschrijding is in geen

enkel geval vereist. Het is niet mogelijk om bepaalde personen van het doorgaand verkeer uit te sluiten.

Nederlandse ambtenaren belast met het politietoezicht, de grensbewaking en het douanetoezicht mogen in de uitoefening van hun functie gebruik maken van genoemde weg. Zij hebben het recht daarbij hun dienstkleeding of een officieel kenteken zichtbaar te dragen en hun dienstwapens, voertuigen, dienstuitrusting en diensthonden mee te nemen. Zij mogen echter geen ambtshandelingen verrichten. (art. 38).

Omgekeerd mogen de bevoegde Duitse ambtenaren, belast met het politietoezicht, de grensbewaking en het douanetoezicht zich onder dezelfde voorwaarden ten behoeve van de uitoefening van het verkeers- en grenstoezicht op de weg Schinveld-Koningsbosch over Nederlands gebied bewegen (art. 49, vijfde lid). Zij behouden het recht bepaalde personen terug te zenden, doch uitsluitend indien er gegronde verdenking van misbruik bestaat (art. 45). In een briefwisseling hebben de Verdragsluitende Partijen vastgelegd, dat de van Duitse zijde op deze weg uitgeoefende controle niet zal mogen neerkomen op een douanebehandeling en een personencontrole zoals deze bij het overschrijden van de grens wordt uitgeoefend. Deelnemers aan het doorgaand verkeer over deze weg worden niet geacht Nederland in- of uit te reizen, zodat zij niet zijn onderworpen aan de verplichtingen welke voor personen krachtens de Vreemdelingenwet bij grensoverschrijding gelden.

B. De wegen bij Elten.

In tegenstelling tot het verkeer over de weg Schinveld-Koningsbosch is het doorgaand verkeer over de hierboven onder b-g genoemde wegen bij Elten aan normale grenscontrole onderworpen. Te dien einde zijn aan deze wegen doorlaatposten ingesteld alwaar de Nederlandse en de Duitse grenscontrole zijn samengevoegd. Personen die aan het doorgaand verkeer over deze wegen deelnemen, moeten in het bezit zijn van een geldig grensoverschrijdingsdocument. Ingevolge art. 39, eerste lid, van het verdrag dient ook als geldig grensoverschrijdingsdocument te worden beschouwd een geldige Nederlandse "verblijfsvergunning voor vreemdelingen, in combinatie met een foto", waaronder in

dit verband moet worden verstaan een paspoort waarin een geldige vergunning tot verblijf is aangetekend, dan wel een afzonderlijk document waaruit blijkt dat het de houder krachtens een der bepalingen van de art. 39 en 40 van de Vreemdelingenwet is toegestaan in Nederland te verblijven (zie bijlage 3a, onder F 1, VV). De houders van deze identiteitspapieren zijn vrijgesteld van de visumplicht voor Duitsland. Een uitzondering op de eis van het bezit van een geldig grensoverschrijdingsdocument is ingevolge art. 39, tweede lid, gemaakt voor Nederlandse of Duitse bestuurders van vrachtauto's en hun bijrijders; aan hen kan op genoemde wegen doortocht worden verleend, indien zij zich legitimeren met behulp van een officieel document met foto (zie bijlage 3b, onder F3, VV). Met de Duitse autoriteiten werd overeengekomen dat daartoe genoeg zal worden genomen met elk van een foto voorzien identiteitsbewijs, mits dit is afgegeven door een ambtelijke instantie, bijv. een rijbewijs, een post-identiteitsbewijs enz. Indien de chauffeur of diens bijrijder niet de Nederlandse of de Duitse nationaliteit bezit zal hij evenwel in het bezit moeten zijn van een geldig grensoverschrijdingsdocument, waaronder begrepen een paspoort, waarin een geldige vergunning tot verblijf voor Nederland is gesteld of een afzonderlijk identiteitspapier als vorenbedoeld. Opgemerkt zij dat de doorgaande verbindingen over Elten vooral van belang zijn voor het vrachtvervoer naar en van Lobbith, Tolkamer en Spijk, waar o.m. verschillende steenfabrieken zijn gelegen.

Op grond van art. 40, eerste lid, van het verdrag kunnen bepaalde personen om redenen van openbare veiligheid van het doorgaand verkeer worden uitgesloten (deze uitsluitingsmogelijkheid geldt, zoals hierboven onder 1 A vermeld, niet voor het doorgaand verkeer over de weg Schinveld-Koningsbosch). Zowel voor het doorgaand verkeer over de wegen bij Elten als over de weg Schinveld-Koningsbosch geldt echter dat gedetineerden slechts met toestemming van de Duitse autoriteiten overgebracht mogen worden (art. 40, tweede lid).

N.B. 1) Het Grensverdrag voorziet in de mogelijkheid dat (binnen 10 jaar) door Duitsland ten westen van Herzogenrath een rondweg wordt aangelegd op Nederlands

- gebied -

gebied. Voor het doorgaand verkeer op deze rondweg zal dan eenzelfde regeling gelden als die, welke is voorzien voor het doorgaand verkeer op de weg Schinveld-Koningsbosch. (artt. 51 e.v.)

- 2) Artikel 41 van het verdrag behelst een terugnameverplichting voor Nederland van personen die bij het doorgaand verkeer de Duitse Bondsrepubliek zijn binnengekomen (Zie hiervoor Deel E van de vreemdelingencirculaire)

2. Recht van weggebruik

begrip

Deze materie is geregeld in Bijlage A van het Grensverdrag. Ingevolge het bepaalde in par. 2, onder 1, van genoemde bijlage wordt onder het recht van weggebruik verstaan het recht, bepaalde wegen te gebruiken, die binnen korte afstand van de grens over het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij voeren. Controle aan de grens blijft hierbij achterwege. In verdere paragrafen van de Bijlage wordt nauwkeurig aangegeven met betrekking tot welke wegen en - eventueel - onder welke bijzondere voorwaarden het recht van weggebruik wordt toegekend.

aan wie dit
recht wordt
verleend

Een recht van weggebruik wordt verleend aan personen die op grond van plaatselijke omstandigheden een redelijk belang daarbij hebben, door afgifte van een schriftelijke verklaring door de bevoegde autoriteit van de Verdragsluitende Partij in welker gebied de persoon woont. Afgezien van deze verklaring behoeft men geen grensoverschrijdingsdocument bij zich te hebben. (par. 2, onder 2, van Bijlage A Grensverdrag). Hier is een soortgelijke formulering gekozen als in artikel 1 van de Nederlands-Duitse overeenkomst inzake het kleine grensverkeer (zie Bijlage B bij de vreemdelingencirculaire)

Overigens is het recht van weggebruik een zelfstandig recht, dat geheel los staat van de regeling inzake het kleine grensverkeer. Voor de toekenning van dit recht komen in aanmerking personen die woonachtig zijn in de nabijheid van de aangeduide wegen, welke als gevolg van de grenswijzigingen gedeeltelijk op Duits en gedeeltelijk op Nederlands

- gebied-

gebied zijn komen te liggen. In het bijzonder is daarbij gedacht aan landbouwers en arbeiders, die zich, om hun land of hun werk te bereiken, thans over bedoelde wegen op het gebied van de andere Partij moeten begeven.

Verwezen zij nog in dit verband naar art.4, onder C en D, alsmede bijlage 3b, onder F2 en 5, VV

model en afgifte van de verklaring.

De Verdragsluitende Partijen stellen het model van de verklaring in een notawisseling vast en delen elkaar mede, welke autoriteiten bevoegd zijn tot afgifte van de verklaringen. Deze autoriteiten delen aan de met het grenstoezicht belaste autoriteiten van de andere Partij mede, aan welke personen een verklaring is afgegeven en van welke personen de verklaring is ingetrokken (par.2, onder 3, van Bijlage A Gensverdrag)

Het vastgestelde model van de verklaring vertoont veel gelijkonis met de grenskaart, welke ten behoeve van het klein grensverkeer tussen Nederland en Duitsland wordt afgegeven. De verklaring is echter niet voorzien van een foto. Er staat uitdrukkelijk op de verklaring vermeld dat deze niet geldt als identiteitsbewijs, terwijl op de achterzijde daarvan onder meer een aanbeveling voor de houder is opgenomen om bij gebruikmaking van het recht van weggebruik steeds tevens een ambtelijk identiteitsbewijs met foto bij zich te hebben. Met de Duitse autoriteiten werd overeengekomen dat het aantal gevallen, waarin verklaringen ten behoeve van het recht van weggebruik zullen worden afgegeven, zo gering mogelijk zal worden gehouden. Vaak zullen belanghebbenden meer gebaat zijn met afgifte van een vergunning of een grenskaart ten behoeve van het kleine grensverkeer, zulks mede omdat de houders van deze beschouden zich in het gehele tegenoverliggende deel van het grensgebied mogen ophouden en zij de grens tevens langs alle doorlaatposten mogen overschrijden. Het kan echter voorkomen dat een grensbewoner niet of niet meer in aanmerking komt voor een document ten behoeve van het kleine grensverkeer, bijv. uit overwegingen van openbare orde of omdat de bevoegde autoriteiten van de andere Partij hebben medegedeeld dat zij deze grensbewoner geen toestemming zullen verlenen tot overschrijden van de grens buiten de doorlaatposten om, doch dat de

betrokkene wel recht kan doen gelden op afgifte van een verklaring ten behoeve van het recht van weggebruik.

De verklaringen worden van Nederlandse zijde in blauwe kleur en van Duitse zijde in groene kleur uitgegeven; zij zijn uitsluitend gesteld in de taal van het land van afgifte.

De geldigheidsduur bedraagt ten hoogste vijf jaren. Voor de afgifte worden geen kosten in rekening gebracht. In de verklaring mag niet de beperking worden opgenomen dat daarvan slechts gedurende bepaalde tijden gebruik mag worden gemaakt. Deze verklaringen worden in Nederland afgegeven door de brigadecommandanten der Koninklijke Marechaussee in wier bewakingskring de aanvragers woonachtig zijn en in Duitsland door de "örtliche Ordnungsbehörde" of de "Gemeinde".

Van elke afgifte en intrekking van een verklaring moet mededeling worden gedaan aan de met het grenstoezicht belaste autoriteiten van de andere Partij d.w.z., voor wat Nederland betreft de betrokken brigadecommandanten der Koninklijke Marechaussee en voor wat Duitsland betreft de bevoegde "Zollgrenzkommissariate".

In alle gevallen waarin er naar het oordeel van de bevoegde brigadecommandant der Koninklijke Marechaussee aanleiding bestaat tot weigering of tot intrekking van een Nederlandse verklaring ten behoeve van het recht van weggebruik op andere gronden dan wegens het feit dat de aanvrager of houder kennelijk geen redelijk belang (meer) heeft bij de uitoefening van dat recht, dient daarvan mededeling te worden gedaan aan de hoofdafdeling Veemdelingenzaken en Grensbewaking van het ministerie van Justitie, opdat mijnerzijds terzake een beslissing kan worden genomen. Zulks kan o.a. het geval zijn indien er - mede gelet op de antecedenten van de aanvrager of houder - ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat hij misbruik van het recht van weggebruik zal maken c.q. geconstateerd is dat misbruik van dat recht gemaakt is. Eenzelfde gedragslijn moet worden gevolgd indien gebleken is dat de houder van een Duitse verklaring ernstig misbruik van het recht van weggebruik heeft gemaakt; in dat geval zal dan mijnerzijds terzake contact worden opgenomen met het Bundesinnenministerium.

rechten en
bevoegdheden
van ambtena-
ren.

Ambtenaren, belast met de grensbewaking en het douanetoezicht, hebben het recht bij het weggebruik hun dienstkleeding, of een officieel kenteken zichtbaar te dragen en hun dienstwapens, voertuigen, dienstuitrusting en diensthonden mee te nemen. Zij mogen echter geen ambtshandelingen verrichten. Een verklaring ten behoeve van het recht van weggebruik behoeven zij niet te bezitten (par.2, onder 4, Bijlage A Grensverdrag).

In enkele gevallen is echter aan Duitse ambtenaren, belast met de grensbewaking en het douanetoezicht, het recht verleend tot het verrichten van bepaalde ambtshandelingen. Hieronder wordt dan verstaan het recht om in het Koninkrijk der Nederlanden grenstoezicht uit te oefenen op dezelfde voet als in de Bondsrepubliek Duitsland. Ambtshandelingen tegenover Nederlanders zijn echter slechts toegestaan in zover dit noodzakelijk is om de identiteit van personen ter plaatse vast te stellen. Deze ambtenaren zijn verplicht hun dienstkleeding of een officieel kenteken zichtbaar te dragen. Zij hebben het recht hun dienstwapens, voertuigen, dienstuitrusting en diensthonden mee te nemen; wapens of honden mogen echter niet tot het verrichten van ambtshandelingen worden gebruikt (par.3 van Bijlage A Grensverdrag). Verwezen zij nog in dit verband naar art.4, onder e, als mede bijlage 3b, onder F 4, VV.

wegen waarop
het recht van
weggebruik
kan worden
uitgeoefend.

Het recht van weggebruik kan ingevolge de bepalingen van de Bijlage A van het Grensverdrag worden uitgeoefend met betrekking tot de hieronder genoemde wegen. Dit recht wordt in sommige gevallen toegekend aan de wederzijdse grensbewoners dan wel aan de in Nederland of in Duitsland wonende grensbevolking alleen en in andere gevallen (mede) aan Nederlandse of Duitse ambtenaren, belast met de grensbewaking en het douanetoezicht. Voor bepaalde wegen gelden bijzondere regelingen. Meer gedetailleerde gegevens hieromtrent zullen worden verstrekt aan de ter plaatse bevoegde ambtenaren, belast met de grensbewaking. De wegen, met betrekking tot welke het recht van weggebruik kan worden uitgeoefend zijn:

- a) Herzogenrath (Neustrasse)/Kerkrade (Nieuwstraat);
- b) Scherponseel / Waubaach;
- c) Roode Beek bij Mindergangelt / Schinveld;

- d) Isenbruch / Susteren;
- e) Straelen / Arcen;
- f) Walbeck / Arcoen;
- g) Boeckelt / Bergen;
- h) Hommersum / Bergen;
- i) Grafwegen / Ottersum;
- j) Wyler / Beek;
- k) Keeken / Millingen;
- l) Suderwick / Dinxperlo;
- m) Ammelce / Rekken;
- n) Streitweg / Vrijdijk;
- o) Rhede / Vlagtwedde.

3. Eems-Dollardverdrag

Dit Verdrag geeft o.a. een regeling voor de uitoefening van de grensbewaking in de Eemsmonding. Voor wat betreft de uitoefening van de grensbewaking, voorzover deze niet uit personencontrole bestaat, geldt de regeling, neergelegd in art. 36, lid 1, 2 en 4, van het verdrag, luidende:

Artikel 36

1. De grensbewaking in de Eemsmonding wordt in overeenstemming met het nationale recht uitgeoefend:
 - a) Indien een vaartuig van zee komt, door de grensbewakingsautoriteiten van de Verdragsluitende Partij op wier grondgebied de eerste haven van bestemming van het vaartuig is gelegen,
 - b) indien een vaartuig naar zee vaart, door de grensbewakingsautoriteiten van de Verdragsluitende Partij op wier grondgebied de laatste haven die het schip heeft aangedaan, is gelegen,
 - c) indien een vaartuig tussen een haven aan de Eemsmonding en een andere haven aan of bovenstrooms van de Eemsmonding vaart, tot op een afstand van twee zeemijlen van de laatst aangelopen haven, of, indien de laatst aangelopen haven niet aan de Eemsmonding ligt, van de plaats waar het schip de Eemsmonding binnenvaart, door

de grensbewakingsautoriteiten van de Verdragsluitende Partij op wier grondgebied de haven van vertrek is gelegen; voor het overige door de grensbewakingsautoriteiten van de Verdragsluitende Partij op wier grondgebied de haven van bestemming is gelegen.

2. De Verdragsluitende Partijen hebben bovendien het recht in de Eemsmonding alle vaartuigen in zoverre door hun grensbewakingsautoriteiten te doen controleren als noodzakelijk is voor het vaststellen van de haven van bestemming of de haven van vertrek van het vaartuig. De grensbewakingsautoriteiten voeren een zodanige controle alleen uit indien er een verdenking van misbruik bestaat, in het bijzonder indien er verdenking bestaat dat de door een schip gevoerde vlag niet overeenstemt met de werkelijke haven van bestemming of van vertrek.
4. De regeling vervat in de leden 1 tot en met 3 geldt niet voor de Boven Eems, waar uitsluitend de Duitse grensbewakingsautoriteiten bevoegd zijn. Het binnenvaren in de Eemsmonding in de zin van letter c van lid 1 wordt in dit geval gerekend van de westelijke en zuidelijke begrenzing van de Boven Eems af.

Voor wat de personencontrole betreft bepaald artikel 44 van het verdrag, dat deze uitsluitend plaats mag vinden in de havens.

Bij de uitoefening van de grensbewaking in de Eemsmonding dient strikt de hand te worden gehouden aan bovenvermelde regelingen.